Совет Ўзбакистони · 1978 · I–III ·

УЛУҒ АЙЁМИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 1 (16.994). • 1 январь 1978 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИКНОМАСИ

Азиз ўртоқлар, дўстлар!

Яна бир неча дақиқадан сўнг янги, 1978 йил бошланади.

Совет кишилари 1977 йилни Советлар мамлакатининг шонли зафарлари учун ҳаққоний ифтихор туйғуси билан кузатиб қолмоқдалар. Бу йил мамлакат ҳаётига, ҳар бир совет кишисининг тақдирига СССРнинг янги Конституцияси қабул қилинган йил бўлиб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги нишонланган йил бўлиб кирди.

Дунёда биринчи умумхалқ давлатининг Конституцияси озодлик, демократия, социал адолат буюк принципларини ўзида мужассамлаштирди, коммунизм қурилиши даврининг ҳақиқий манифести бўлди. Ленин Ватани ижтимоий тараққиёт, тинчлик учун, инсон бахт-саодати учун курашда пешқадамлик қилмоқда.

Совет халқи Октябрь эрасининг еттинчи ўн йиллигига куч-қудрати, ғайрати барқ уриб яшнаган ҳолда умидворлик билан қадам қўйди. Социалистик саноатимиз ва қишлоқ хўжалигимиз муттасил ўсиб, такомиллашмоқда, фан ва техника муваффақиятли ривожланмоқда, совет кишиларининг маънавий ҳаёти тобора сермазмун бўлиб қолмоқда. Халқ фаровонлиги ошмоқда.

Мамлакатимизнинг барча муваффақиятлари — партиянинг ленинча йўли тўғрилигининг ишончли далилидир, совет кишилари — ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, аҳил қардошлик оиласига жипслашган ҳамма миллат ва элат меҳнаткашлари қилган фидокорона ишнинг натижасидир. СССРнинг янги Конституциясида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг СССР Конституцияси лойиҳаси тўғрисидаги, Улуғ Октябрнинг юбилейи ҳақидаги докладларида партия билан халқнинг революцион-ўзгартувчилик фаолиятида эришилган буюк муваффақиятлар яққол ва ишонарли тарзда тасвирлаб берилди, олға томон қиладиған ҳаракатимизнинг равшан ,илҳомбахш истиқболлари кўрсатилди, ривожланган социализм шароитида коммунистик қурилиш вазифалари таърифлаб берилди. Марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантиришга катта ҳисса бўлиб қўшилган бу ҳужжатлар халқнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада юксалтириб юборди, халқ Коммунистик партиянинг, Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда.

Зарбдорларча ижодий меҳнат қилаётганларга, социалистик Ватаннинг моддий ва маънавий бойликларни кўпайтираётганларга шон-шарафлар бўлсин! Шубҳа йўқки, совет кишилари Ленин партияси XXV съездининг, партия Марказий Комитети декабрь Пленумининг тарихий қарорларини бажара бориб, юбилей социалистик мусобақасининг меҳнат жўшқинлиги ва маромини мустаҳкамлаб, янада ривожлантирадилар, 1978 йил ҳам зарбдор меҳнат йили бўлиб қолиши учун ҳамма ишларни қиладилар.

Ўртоқлар! Ўтган йилда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардошларча бирлиги янада мустаҳкамланди, уларнинг халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун, халқаро ҳамкорликни ривожлантириш учун курашда биргаликда сарфлаётган куч-ғайратлари активлашди. Совет Иттифоқининг халқаро позициялари мустаҳкамланмоқда, Ватанимиз кескинликни юмшатишни янада чуқурлаштириш ва мустаҳкамлашга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, ялпи тинчликни маҳкамлашга интилиб қилган конкрет таклифлар барча қитъалардаги жамоатчилик томонидан тобора кучлироқ қўллаб-қувватланмоқда.

Биз қардош социализм мамлакатларининг меҳнаткашларига, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати сафларида курашаётган барча кишиларга, прогрессив ривожланиш йўлига ўтган ёш мустақил давлатларнинг халқларига, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун, империализмга, ирқчиликка, реакция ва урушга қарши курашаётган жамики меҳнат аҳлига, соф ниятли кишиларга сидқидилдан янги йил қутловларини йўллаймиз!

Азиз ўртоқлар, дўстлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети барча совет кишиларини — ишчиларни, колхозчиларни, совет зиёлиларини бошланаётган янги йил билан астойдил табриклайдилар! Биз революция, уруш ва меҳнат ветеранларини, ажойиб хотин-қизларимизни, шонли ёшларимизни, Совет Қуролли Кучларининг шавкатли жангчиларини табриклаймиз! Шу янги йил кечаси меҳнат постида турганларга, Ватаннинг муқаддас чегараларини жанговар вахтада туриб ҳимоя қилаётганларга оташин қутловлар йўллаймиз!

Ҳар бир хонадонга шоду-хуррамлик ва бахт-саодат тилаймиз!

Ер юзидаги тинчлик метиндек мустаҳкам бўлсин!

Азиз ўртоқлар, сизларга сиҳат-саломатлик ва меҳнатда, ўқишда, ижодда янгидан-янги муваффақиятлар, ҳаётингизда бахт-саодат тилаймиз!

Янги йилингиз қутлуғ бўлсин, сизларга бахт-иқбол ёр бўлсин!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Давлат Кенгашининг ва Министрлар Кенгашининг Раиси ўртоқ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУСга

Азиз ўртоқ Фидель Кастро!

Миллий байрам — Озодлик куни муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва бутун совет халқи Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Куба Республикасининг Давлат Кенгаши ва Министрлар кенгашига, қардош Куба халқига қизғин салом ва самимий қутловлар йўллайдилар.

Совет кишилари сизнинг мамлакатингизга озодлик, мустақиллик ва социализм йўлини солиб берган, Америка тарихида янги саҳифа очган буюк воқеа — Куба революциясига ҳурмат бажо этадилар. Биз ҳаммамиз Куба меҳнаткашларининг ана шу 19 йил мобайнида Коммунистик партия раҳбарлигида қилган ишларига ўртоқларча қувонамиз, саноат ва қишлоқ хўжалигидаги, маданиятни ва халқ фаровонлигини юксалтиришдаги, ёшларнинг янги, социалистик авлодини тарбиялаб етиштиришдаги мувафақиятларингизга қувонамиз. Ана шу ажойиб муваффақиятлар марксизм-ленинизм ғояларининг қудратли кучини яққол исботлаб турибди, мустақиллик ва яхши келажак учун курашаётган халқларни ва аввало Латин Америкаси халқларини руҳлантирмоқда.

Совет Иттифоқи билан Куба коммунистик идеаллар туфайли, жамиятни меҳнат аҳлининг бахт-саодати йўлида революцион ўзгартиришдаги мақсадларнинг муштараклиги туфайли метиндек бирлашганлар. Куба халқи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини ўз байрамидек нишонлаганлиги Советлар мамлакати меҳнаткашларини ғоят мамнун этди. Пролетар интернационализми улуғ принципларига асосланган ана шу дўстлик ва ҳамкорликни биз муштарак ишимизнинг тантанасини кўзлаб ардоқлаймиз ва кўпайтирамиз

Социализмнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш учун, империалистик жабр-зулм ва эксплуатация сиёсатига қарши курашда, халқларнинг эркин, мустақил ривожланишдан иборат дахлсиз ҳуқуқини ҳимоя қилишда партияларимиз, ҳукуматларимиз ва халқларимизнинг бирлиги ҳамда жипслигини мамнуният билан қайд этамиз. Куба, унинг актив ташқи сиёсати социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг тинчликни мустаҳкамлашга, халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришга қаратилган ялпи куч-ғайратларига салмоқли ҳисса қўшмоқда.

Озодлик кунини сизлар билан бирга нишонлар эканмиз, Сиз, азиз ўртоқ Фидель Кастрога, бутун қардош Куба халқига Куба Коммунистик партияси I съездининг социалистик жамият қуриш борасида ўртага қўйган вазифаларини бажаришда янги муваффақиятлар тилаймиз.

Бузилмас Совет — Куба дўстлиги мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Янги, 1978 йил муносабати билан Куба халқига катта бахт ва равнақ тилаб билдирилган самимий истакларимизни қабул этгайсиз.

Л. БРЕЖНЕВ. **А. КОСИГИН.**

МЕҲНАТ ҒАЛАБАНГИЗ, МУБОРАК!

БУХОРО, 31 декабрь. «Ҳамза-2» насос станцияси олдидаги майдонда Бухоро области меҳнаткашлари вакилларининг Аму—Бухоро канали иккинчи навбатининг қурилиши тугаллanганлигига ва фойдаланиш учун топширилганлигига бағишланган митинги бўлиб ўтди.

Митингни Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов очди. «Амубухараканалстрой» бошқармасининг бошлиғи Н. Карякин, экскаваторчилар бригадасининг бошлиғи , Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Журавлёв ва бошқалар сўзга чиқиб, гидроқурувчилар ва монтажчиларнинг, асрлар давомида қақраб ётган ерга оби-ҳаёт берган барча кишиларнинг фидокорона меҳнати ҳақида фахрланиб гапирдилар. Нотиқлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш тўғрисида, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш ҳақида жуда катта ғамхўрлик қилаётганликлари учун жонажон Коммунистик партияга ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга миннатдорчилик изҳор этдилар.

Бўлиб ўтган митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлаб, қурувчиларни ғалаба билан табрикладилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома қабул қилдилар.

А. ФОЗИЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

«САЛЮТ-6»: ОРБИТАДА ЯНГИ ЙИЛ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 31 декабрь (ТАСС). «Салют-6» станциясининг экипажи тугаётган 1977 йилнинг сўнгги кунида уч ҳафтадан буён Ер атрофи орбитасида олиб бораётган ишларини тамомламоқда. Учишни бошқариш маркази мутахассислари радио алоқаси ўрнатилган биринчи эрталабки сеансда космонавтлар Юрий Романенко билан Георгий Гречкони кириб келаётган янги йил билан қутладилар.

Бугунги кун программасига медицина назорати, велоэргометрда ва югурувчи йўлкада жисмоний машқлар ўтказиш киритилган. Космонавтлар орбитадан телевизион репортажлар бермоқдалар, ер юзасини кузатмоқдалар.

Орбитал станция экипажи янги йилни Чукотка аҳолиси билан бирга кутиб олди. Станция янги йил «зонаси»га Москва вақти билан соат 14 дан 40 минут ўтганда биринчи марта кирди. «Салют-6» станцияси 1978 йил 1 январь Москва вақти билан ноль соат ноль минутда Ҳимолай тоғлари устида бўлади.

Станция экипажи совет кишиларига, бутун планетамиз халқларига янги йил қутловларини юборди. Юрий Романенко билан Георгий Гречко Ер юзидаги кишиларга мустаҳкам тинчлик ва катта шахсий бахт-саодат тиладилар.

ДИЛДАГИ ЎЙЛАР

УЙҒУН,
Ўзбекистон халқ шоири.

Янги йил киради дабдаба билан,
Инсонларни меҳнат, тинчликка чорлаб.
Шонли ўлкамизга кирар янги йил
Баҳор каби яшнаб, қуёшдай порлаб.

Чунки, кундай равшан келажагимиз,
Чунки, баҳор каби яшнар бахтимиз.
Биз тинчликсеварлар — янги йилда ҳам
Тинчлик, омонликни сақлаш аҳдимиз...

Конституция қабул қилинган,
Октябрь олтмишга тўлган эзгу йил,
Алал-абад қолур хотирамизда,
Октябрь нуридан жилоланди дил.

Ўтган йил уйилган олтин хирмонлар
Кўз ўнгида порлаб турибди ҳамон.
Ҳеч вақт чиқармиди халқнинг ёдидан
Бизга сонсиз зафар келтирган замон!

Мамнун бўлсак арзир замонамиздан,
Бахту иқбол берди бизга замона.
Октябрь нуридан мунаввар эрур
Ҳар шаҳар, ҳар қишлоқ ва ҳар бир хона.

Мардлар ҳушёр турар тинчлик постида,
Жаҳон ҳаловати бузилмасин деб.
Бутун чораларни кўрамиз: дўстлик,
Ҳамкорлик иплари узилмасин деб.

Кўкка парвоз этган космик кемалар
Далолат беради қудратимиздан.
Ленин таълимоти ўргатган бизни.
Дўстларга хиёнат бўлмайди биздан...

Қор ёғди, кумушга ўралди боғлар,
Шудгорни қоплади барака қори.
Янги бахт, янги шон келтирур бизга
Янги йилимизнинг янги баҳори.

Миришкорлар ишлар ҳосил ишқида,
Халқимиз Ватаннинг бойлигин чоғлар.
«Оқ олтин»га тўлар саҳий далалар,
Гул билан қопланур чаманлар, боғлар...

Инқироз, ишсизлик кучайган ерда
Бало-қазо кезар бўридай тўп-тўп.
Янги йилни алам, ғам билан йиғлаб
Кутиб оладиган бечоралар кўп...

Улар капиталнинг исканжасида
Эзилган, хору-зор, ҳуқуқсиз зотлар.
Улар кафангадо, келажаги йўқ,
Улар ўз юртида бегона, «ётлар».

Уларнинг эртаси ўтмишдан мудҳиш,
Улар янги йилдан нима ҳам кутар.
Уларга янги йил янги бахтсизлик,
Уларни ҳалокат аждари ютар...

Яна уришқоқлар янги қуроллар,
Нейтрон бомбалар ишлаш пайида!
Йўл қўйманг, шум ният аждаҳоларга!
Улардан тинчликка не наф, не фойда!

Инсон ҳуқуқи, — деб бақирар, вайсар
Инсон ҳуқуқини топтаган зотлар.
Океан ортидан беўхшов ғингшир
Иккиюзламачи хонасалотлар!

Аммо, алдай олмас ҳеч кимни улар
Машъум ниятини қилса ҳам баён.
Қай ерда барқарор инсон ҳуқуқи,
Қай ерда инсон ҳур — ҳаммага аён!

Конституция саҳифалари
Инсон ҳуқуқини акс этар яққол.
Ҳаққи-ҳуқуқимиз таъмин этилган,
Шунинг учун равшан бизга истиқбол.

Янги йилдан бизнинг тилагимиз кўп:
Бу йил ҳам мўл бўлсин пахта ҳосили,
Бу йил ҳам ишимиз ўнгидан келсин,
Бу йил ҳам аталсин: «зафарлар йили!»

Кексалар савлати, ёшлар давлати
Безак бўлиб турсин Ватанга ҳамон.
Истағимиз бўлсин: эл фароғатда,
Оналар бахтиёр, гўдаклар омон!..

Қўлимизда Ленин тутқизган байроқ,
Улуғ партиямиз раҳнамо, раҳбар.
Амалга ошади буюк режалар,
Бизга ёр бўлади бу йил ҳам зафар.

Ватандошлар сизни янги йил билан
Ва янги бахт билан қутлаймиз яна.
Ишончимиз комил тинчлик ғояси
Бутун дунё бўйлаб қилур тантана!

Янги йилни қутлаб кўтаринг қадаҳ,
Қадаҳлар жаранги самога етсин!
Шону шуҳратимиз, ғалабамизнинг
Довруғи оламга таралиб кетсин!

Коммунизм сари борар халқимиз,
Олға қадам ташлаб толмай, тўхтамай.
Улуғ партиянинг шарафи учун,
Ватан бахти учун сипқарилсин май!

ЮКСАК УНВОН МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Д. Ғ. АБДУРАҲМОНОВАГА СССР ХАЛҚ АРТИСТИ ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет музика санъатини ривожлантиришда эришган катта ютуқлари учун А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик катта театрининг бош дирижёри ўртоқ Дилбар Ғуломовна Абдураҳмоновага СССР халқ артисти фахрий унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1977 йил 30 декабрь.

СЕНИНГ ШАРАФИНГГА

ПУБЛИЦИСТИКА

ЛАЗИЗ ҚАЮМОВ
Ҳамза мукофотининг лауреати

ИНСОН УМРИНИ ҳаёт йўли дейдилар. Ҳа, умр йўлга ўхшайди. Агар шу образ жоиз бўлса, ҳар йил — бир мазмун. Сайёҳ ҳар манзилга етганда босиб ўтган йўлига бир разм ташлайди, қилинган ишга офарин дейди, раҳнамосига раҳмат айтади, янги манзилга етиш режаларини ўйлаб олади. Тасаввур қилинг, азиз ватандош, ўша сайёҳ — сизу бизмиз.

Босиб ўтган бир йиллик ҳаёт йўлимизнинг — 1977 йилнинг энг бой мазмуни, энг бош воқеаси СССР Конституциясининг қабул қилиниши бўлди.

Дунёда қанча мустақил мамлакат бўлса, шунча Конституция бор. Аммо улар ичида энг мукаммали, энг адолатлиси, энг инсонпарвари, энг халқчили бизнинг Конституциядир.

Энг доно мутахассислардан иборат Конституция комиссияси лойиҳа тайёрлаб, умумхалқ муҳокамасига қўйди. Бутун халқ у билан танишиб чиқди. Ҳар бир ибора, ҳар бир модданинг мазмунига муносабат билдирилди. Миллионлаб одамлар мажлисларда, матбуот саҳифаларида, радио ва телевидение орқали ўз фикрлари билан чиқдилар. Бутун халқ бир бўлиб ёзди бу Бахт Қомусини. Шунинг учун ҳам якдиллик билан қабул қилинди деган ибора фақат сессияда қўл кўтарган СССР Олий Совети депутатларигагина эмас, балки улар фикрини ифода этган бутун халққа нисбатан айтилса ҳам ҳақдир.

Агар Конституция, образли қилиб айтганда, бир поэма бўлса, унинг лирик қаҳрамони совет кишиси бўлади. Совет кишисининг ҳақ ва ҳуқуқлари, ички ва ташқи сиёсат ҳақидаги фикрлари, унинг ахлоқий тушунчалари ва ҳаёт тарзи шу қомусда қисқа ва айни ҳолда моддама-модда жо бўлган.

Бу қомуснинг ҳаёт кучи олтмиш йил аввал бошланган эди. Конституциямиз Октябрь инқилоби туфайли халқимиз қўлга киритган барча ғалабаларнинг қонун шаклидаги ифодаси, давримиз манифестидир.

Бугунги кунда дунёда мавжуд икки жамият, икки хил тузум икки хил инсонни тарбиялаяпти. Совет кишисининг характеридаги энг бош хусусият — ҳалоллик, адолат, юксак инсоний ахлоқ кабилардан иборат. Бир мисол келтирай: ўтган йилги ижод ҳосилимизда Ўлмас Умарбековнинг «Қиёмат қарз» деган пьесаси ҳам бор. Режиссёр Ҳасан Қўчқоров саҳнага қўйган бу спектаклда бош ролни устоз артистимиз Шукур Бурхонов маҳорат билан ижро этган. Асардаги воқеа шундай: медицина институтини битириб, колхозга бориб, дўхтирлик қилиб турган ёш бир мутахассис уруш бошланиб қолиб, фронтга кетадиган бўлиб қолади-ю, иккита жажжи қўзичоғини чўпон қўшнисига ташлаб кетади. Ғалабадан сўнг ўттиз йилдан мўлроқ вақт ўтди-ю, ҳануз қўйларнинг эгаси қайтгани йўқ. Бировнинг ҳақини ўзлаштиришни номаъқул иш деб ойлайдиган ҳалол колхозчи икки қўзичоқдан бутун бошли ферма пайдо қилиб қўйган. У йиллар ўтган сари қўйлар қиёмат қарз бўлиб қолмасин деб қўрқади. Ўттиз йилдан кўпроқ уларнинг эгасини излайди. Воқеанинг давомини пьесани кўрганда билиб оларсизу, аммо муҳими шундаки, бу асарда совет кишисига характерли бўлган ҳалоллик жуда чиройли равишда ифодаланган.

Мана яна бир мисол:

Яқинда Нью-Йоркда бир ярим кун электр энергияси тасодифан бўлмай қолди-ю, магазинларнинг, омборларнинг қоровул қўнғироқлари ишламай қолди, ўғрини суратга оладиган телевизорлар кўрсатмай қўйди, сейфларни очганда, қўлга тепадиган токлар тўхтаб қолди. Ҳайратлиси шундаки, купчилик ўғриликнинг айби йўқ деб ўйлайди шекилли, қўлига илинган нарсани талаб кетади. Ҳатто биттаси ўша ерда турган бульдозерни ҳам ҳайдаб кеттанмиш. Эҳтимол, уйини бузмоқчи бўлган бўлса керак. Шу одамларни ҳам талончи қилиб тарбиялаган адабиёт бор, санъат бор. Ўғрилигини оқлаган қонун бор.

Мана сизга икки дунё, икки қонун, икки хил одамнинг тақозоси.

Коммунистик партия ўзининг бутун фаолиятини инсонга ғамхўрлик, киши ҳаётини яхшилаш, одам умрини чўзиш, халқнинг тинч ҳаётини таъминлаш ишига бағишлайди. Йил сайин муваффақият билан бажарилиб бораётган ўнинчи беш йилликнинг буюк режалари шу муқаддас ниятга хизмат қилади.

Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўст мамлакатлар ана шундай инсонпарварлик сиёсатини ўтказиб, барча инсофли мамлакатларни ўз атрофига тўплашга уриниб турган бир шароитда Америка Қўшма Штатлари нейтрон бомбасини ишлаб чиқариб, жаҳонга таҳдид солмоқчи бўляпти.

Ҳар қандай разил ишнинг ҳам фотиҳа билан оқловчи ўзининг маддоҳлари бўлади. Разилликни қилувчилар разилми ёки разилликни оқловчилар разилми, аниқ айтолмайман, аммо ҳар иккисининг разиллиги аниқ. Шундай разиллар нейтрон бомбасини гуманистик қурол деб мақташяпти. Унинг яхшилиги шунда эмишки, одамнинг жонини қийнамасдан бир зумда ўлдирармиш ва яна фақат жониворларнигина ўлдирармишу, буюмларни, бойликларни куйдирмасмиш. Мана сизга инсонпарварликнинг буржуа идеологлари тушунчасидаги таърифи. Шу хил маддоҳлар ўз конституциясини рўкач қилиб, хўрликнинг ҳамма шаклларига ҳам шариатдан йўл топиб беради.

Биз одамзоднинг ҳаёт юкини енгиллатиш ўйи билан бандмиз. АҚШ капиталистлари эса, одамзодни қирио ташлаб, молини йиғиб олиш хаёли билан банд.

Ана шу шароитда Леонид Ильич Брежневнинг хомхаёлларнинг кўзини очиб қўювчи даъваткор сўзлари бутун жаҳондаги инсофли кишилар фикрини ифода этади. Айни вақтда бу сўзлар пул қутиртирган капиталистларнинг бошидан қуйилган совуқ сувдек бирпасда уларни хушёр қилиб қўяди. Мана сизга икки дунё, икки тузум, икки хил гуманизм. Мана сизга ҳаёт йўлининг икки ёқаси.

Ҳаёт йўлининг ҳар йили қудратимизга қудрат қўшмоқда. Ўтган йили қаҳрамонона меҳнатимиз туфайли саноатимизнинг тоши янада вазмин бўлди. Пахта ҳосилидан бунёд бўлган тоғ кўкка янада яқинлашди. Маданий хазинамиз дурдоналар билан бойиди. Ўзимиз ҳам, фарзандларимиз ҳам, жамиятимиз ҳам бир ёш улуғроқ бўлди.

Қисқа қилиб айтганда, ўтган йили шу пайтда бир-биримизга тилаган барча яхши истаклар тўла амалга ошди. Имоним комилки, бу йил ҳам шундай бўлади. Барча орзуларимиз рўёбга чиқишининг бош сабабчиси, чин гаровисан жонажон Коммунистик партия! Орзуларимизнинг реаллиги сен туфайли бунёдкор халқим!

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ

РЕПОРТАЖ

ТОШКЕНТДА транспортнинг янги тури ишлай бошлаганлиги катта воқеа бўлди. Чилонзор билан шаҳар маркази оралиғида метро поездлари қатнаши йўловчилар учун жон роҳати бўлдики, буни метрополитен фойдаланишга топширилгандан кейинги қисқа вақт ичида транспорт бу турининг катта обрў қозонганлиги ҳам тасдиқлаб турибди.

Саноқли дақиқалар ўтиши билан исми жисмига монанд станцияларни босиб ўтувчи метро поездлари йўловчиларни ўз манзилларига етказиб қўймоқда. Станцияларнинг номига эътибор беринг-а: Собир Раҳимов, Чилонзор, СССР 50 йиллиги, Ҳамза, Комсомол, Халқлар дўстлиги, Пахтакор, Ленин майдони ва ниҳоят Октябрь инқилоби. Шу тўққиз қасри олийнинг ҳар бири ўзига хос тарзда безатилганки, уни тошкентликларгина эмас, узоқ-яқиндан келган меҳмонлар ҳам зўр шавқ-завқ билан томоша қилмоқдалар.

Ҳар куни метро поездларидан 125 минг йўловчи баҳраманд бўляпти. Тошкент метрополитенининг бош инженери Ҳакимжон Ғофуровнинг далолат беришича, бугунгача метро хизматидан фойдаланган кишилар 8 миллион нафарга яқинлашиб қолди. Бу, шаҳарнинг янги транспорти бўлмиш метронинг ҳаётга нақадар сингиб кетганлиги, ундан нечоғлик кўп йўловчи фойдаланаётганлигининг ифодаси.

Халқлар дўстлиги обидаси бўлмиш ер ости саройининг безатилишига маҳлиё бўлиб борар эканмиз, вагоннинг бежирим деворига ёпиштирилган «Тошкент метрополитени линиялари схемаси» эътиборимизни тортди. Унда метронинг ҳаракатдаги мавжуд трассаси сидирға қизил ранг билан кўрсатилган. Қурилаётган участка йўналишига сидирға қизил устига тўрсимон оқ чизиқлар тортилган. Қурилиши назарда тутилаётган навбат йўналишига эса тўқ ҳаворанг белги қўйилган. Хўш, бу нима дегани? Очиқроқ айтганда, метрополитеннинг навбатдаги тармоқлари қурилиши қандай бўлади?

Шундай савол билан Тошкент метрополитенини лойиҳалаш институти мутахассисларига мурожаат этдик. Улар қурилиши давом эттирилаётган участкадаги ишлар тўғрисида, иккинчи навбат қурилиши ҳақида батафсил сўзлаб беришди. Ҳозир мавжуд трасса Луначарский йўли томонга қараб узайтирилмоқда. Иккинчи навбат қурилиши Октябрь инқилоби станциясидан давом эттириляпти. Яқин вақт ичида Ҳамид Олимжон майдони барпо қилинади. Шу майдон ёнида ҳозирги Ҳамза станцияси шаклидаги Ҳамид Олимжон станцияси қурилади. Станциянинг деворларида оташин шоир асарларининг мавзуини ифодаловчи паннолар кўзга ташланиб туради. Ҳозирги Пушкин майдонида улуғ рус шоири номи билан юритилувчи метро станцияси вужудга келади. Станция қурилишида шу яқиндан шаҳар атрофи поездлари қатнаши назарга олинган. Бу ер ости саройи «умртқалари»ни йиғма темир-бетонлар ташкил этади. Колонналар гранит билан қопланади.

Иккинчи навбат қурилишининг учинчи — якунловчи станцияси Максим Горький номи билан юритилади. М. Горький станцияси ҳозирги гавжум «Светлана» магазини яқинида жойлашади. Келажакда шу атрофда кенг савдо тармоқлари вужудга келади. Станциянинг худди мана шу жойда қурилиши мўлжалланишига яна бир сабаб бу ердан шаҳар атрофига қатнайдиган автобуслар йўлга чиқишидир.

Схемада ифодаланган сидирға қизил устига тўрсимон оқ чизиқлар тортилган участкада 1980 йил бошиданоқ метро поездлари қатнови бошланади.

Метрополитеннинг истиқболи қандай бўлади? Боя таъкидлаб ўтганимиз сидирға тўқ ҳаворанг белги талқинини бошлашга тўғри келади. «Пахтакор» станциясидан авиасозлар шаҳарчаси томонга кетадиган трассада 6 та станция барпо қилинади. Келажакда метрополитеннинг янги тармоғи «Роҳат» кўлигача етказилади.

Бу участкадаги ишлар поёнига етказилгач, метрополитеннинг «Пахтакор» станциясидан шаҳарнинг шимоли-ғарб томонига қараб янги ТошМИгача бўлган тармоғи қурилишига киришилади.

Метро ҳақидаги ана шу ўйлар нақадар ҳаётбахш. Бу, шаҳримизда транспорт хизмати кўрсатишни тартибга солиш учун кўрилаётган тадбирлар самарасидан эртароқ баҳраманд бўлишимизга қаноат ҳосил қилади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Суратларда: Тошкент метрополитени станцияларида.
И. Глауберзон фотолари.

УЧ ЙИЛЛИК ПЛАН — СССР КОНСТИТУЦИЯСИНИНГ БИР ЙИЛЛИГИГАЧА

А Ҳ Д

Беш йиллик зарбдорлари минбари

Янги йил чўққисидан назар ташласак, беш йилликнинг ўтган иккинчи йили ўзининг бутун борлиғи билан намоён бўлади. Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги нишонлаган юбилей йилида республикамиз ишчилар синфи жуда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Ўтган йил ичида республикамиз бўйича пландан ташқари 370 миллион сўмликдан зиёд саноат маҳсулоти реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги анча ўсди.

Эндиликда қайси меҳнат коллективида бўлманг, ҳамма ерда социалистик мусобақанинг кун сайин кенг қанот ёзаётганлигининг, «Бир беш йилликда икки норма!», «СССР Конституциясининг бир йиллигига қадар уч йиллик планни адо этамиз!», «Беш йилликни зарбдорларча якунлаймиз» деган жанговар шиорлар ҳар бир ишчи-хизматчининг кундалик ҳаёт нормасига айланиб қолаётганлигининг гувоҳи бўласиз. Чунончи, бизнинг корхонамизда москваликлар ташаббусига қўшилиб, беш йилликнинг уч йили топшириқларини 1978 йил 7 октябргача бажариш учун курашаётганлар сони кун сайин ортиб бормоқда. Сменамиз коллективи яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Беш йилликнинг уч йиллик планини СССР янги Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги куни — 1978 йил 7 октябргача бажариш юзасидан Тошкент шаҳридаги илғор саноат корхоналари коллективлари ташаббуси тўғрисида»ги қарорини катта қизиқиш билан ўқиб чиқди.

Шундан кейин кўп тўқувчилар иш жойларидаги мавжуд шахсий резервларни излаб топиб, ишга солиш йўли билан зиммасига олган социалистик мажбуриятларини барвақт бажариш режаларини белгилаб олдилар. Тиғиз зонада ишлаш, дастгоҳлар қувватидан самарали фойдаланиш билан бир қаторда кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш асосий мақсадимиздир. Ҳозирги кунда вақтдан ўзиб ишлаётган ишчиларимиз оз эмас. Масалан, Т. Каипова 1979 йил ҳисобига, Р. Сайфулина, З. Ортиқова каби ишчиларимиз 1978 йилнинг сўнгги квартали ҳисобига меҳнат қилишаётир. Улар беш йиллик топшириғини 3,5-4 йилда бажаришга сўз беришган.

Корхонамизда Латофат Самижонованн кўпчилик устозимиз дейишади. Бу илиқ, самимий сўзда жуда катта маъно бор. Унинг ташаббуси билан фабрикамизда меҳнат маҳорати мактаби ишлаб турибди. Мен ҳам янги ишга келган чоғларимда Латофат аядан жуда кўп иш ўрганганман. Дастгоҳларни покиза сақлаб, уларнинг бетўхтов ишлашини таъминлаш ва нормани мунтазам ошириб бажариш сирларини ундан ўрганганман.

Фабрикамиздаги мураббийлар советига Ася Шурваджиева бошчилик қилади. Ёш тўқувчиларнинг бу меҳрибон мураббийси тўғрисида ҳам жуда кўп илиқ гапларни айтиш мумкин. Умуман, корхонада тажрибали ва тадбиркор ишчилар кўп. Улар ўз иш усулларини, бой тажрибаларини бошқаларга ўргатиш билан меҳнат унумдорлигини кўтаришга, маҳсулот сифатини яхшилашга баракали таъсир кўрсатмоқдалар.

Коллективимиз юбилей йили топшириқларини муваффақиятли бажарди. Янги йилга ёруғ юз билан келди. Ички резервларни ишга солиш ҳисобига қўшимча ип йигиришда 20 дан ортиқ машина, хом сурп тўқишда 35 дастгоҳ ўрнатилди. Ип ишлаб чиқариш, титиш ва тараш машиналари қувватидан самарали фойдаланилди.

КПСС XXV съезди ҳужжатларида — «Мусобақадошларнинг куч-ғайратлари ўнинчи беш йиллик вазифаларини муттасил ошириб бажаришга, камроқ чиқим қилиб, кўпроқ ва яхшироқ маҳсулот ишлаб чиқаришга қаратилсин. Социалистик мусобақада бир-биридан ўзиб ишлаш, меҳнат соҳасида чинакам беллашишнинг ижодий руҳини қарор топтириш зарур», — деб уқтириб ўтилади. Партиямизнинг бу илҳомбахш кўрсатмалари биздан юксак ижодий меҳнат кўтаринкилигини янада оширишимизни, мусобақа байроғини ҳар қачонгидан баланд тутишимизни ва шу тариқа беш йиллик топшириқлари муддатидан илгари бажарилишини таъминлашимизни тақозо этади. Мен икки беш йиллик шахсий топшириғимни ўнинчи беш йиллик охиригача уддалашга аҳд қилдим. Москва ҳамда Тошкент илғор саноат корхоналари коллективлари бошлаган ташаббусни якдиллик билан қувватлайман, шу йил 7 октябргача беш ярим йиллик топшириғимни тўла адо этаман.

1978 йил — СССР янги Конституциясининг бир йиллиги илк бор нишонланадиган қутлуғ йил. Биз буни чуқур ҳис этган ҳолда улуғвор вазифаларни амалга ошириш учун баланд руҳ билан меҳнат қиламиз. Бу йилимиз янги ғалабалар йили бўлади!

Тоштилла ҲОЖИХОНОВА,
Наманғандаги Беш йиллик нотўқима материаллар фабрикаси тўқувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

БУХОРО

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ

Қизилтепа пахта тозаловчилари юбилей йилини катта меҳнат зафари билан якунладилар. Корхона ўн олти миллион 713 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Ўтган йилга нисбатан 2367 тонна кўп сифатли тола ишлаб чиқарди.

СССР Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги куни — 1978 йил 7 октябригача беш йилликнинг уч йили планини адо этиш ниятида меҳнат қилаётган пахта тозаловчилар зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар.

А. АБДУЛЛАЕВ.

СУРХОНДАРЁ

КАЛЕНДАРДА — 1979 ЙИЛ

Жарқўрғон қурилиш-монтаж бошқармасининг Шоймардон Ҳожиев бошлиқ бульдозерчилар бригадаси янги йил арафасида катта муваффақиятга эришди. Бунёдкорлар пландаги 758 минг куб метр ўрнига бир миллион 575 минг 739 куб метр тупроқ ишлари бажаришди. Б. Жўраев, Ж. Холбоев, Б. Норбўтаев, О. Юсупов, Ш. Холлиев, С. Жўраев каби механизаторлар эришилган ютуққа салмоқли ҳисса қўшдилар. Улар ҳозир 1979 йил ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Т. ЭШҚОРАЕВ.

ФАРҒОНА

БИНОКОРЛАР ҒАЙРАТИ

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлигига қарашли 95-ремонт-қурилиш участкаси коллективи беш йилликнинг учинчи йили меҳнат календарини анча барвақт очди. Бинокорлар пландан ташқари 3855 квадрат метр кўп майдонни асфальтладилар. Бешта мактаб, кўплаб уй-жойларни капитал ва жорий ремонтдан чиқардилар. Пландаги 600 минг ўрнига 718 минг сўмлик ремонт-қурилиш ишлари амалга оширилди. **Т. МАМИТАЛИЕВ.**

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

ШАЙҲАМОН МАССИВИДА

«Каракалпакводстрой» трестига қарашли Чимбой механизациялашган кўчма колонна механизаторлари янги ерларни ўзлаштириш бўйича юбилей йили топшириқларини барвақт бажардилар. Шайҳамон массивида бир миллион 477 минг сўмлик бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. 1023 гектар ер капитал планировкадан чиқарилиб, минг гектар янги ер фойдаланишга топширилди.

О. ТОХИМБЕТОВ.

Ўнинчи беш йиллик гвардиячилари

УМР МАЗМУНИ

Л А В Ҳ А

ПАТТО деразадан яна кўчага боқди. Узоқ-узоқлардан билинар-билинмас шамол эсарди. Демак, чўлда афғон шамоли ҳамон ҳуруж қилмоқда. У хаёлга ботди.

Шаҳрисабздаги 35-автотранспорт корхонасининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Патто Абдураҳмонов эсласа арзигулик сермазмун ҳаёт йўлини босиб ўтди. У ўзининг йигирма йиллик меҳнат фаолияти давомида бошидан қанча воқеаларни кечирмади дейсиз?

...Очиқ кунларнинг бири эди. Абдураҳмоновнинг юк машинаси тоғма-тоғ тобора юқориларди. Ниҳоят Шербод довони кўринди. Довон ортида чодир қурган геологлар кутишяпти уни. Машинадаги қизил байроқча юк ниҳоятда муҳимлигини билдириб турарди. Абдураҳмонов геологларга портлатгич олиб кетяпти.

Мана, саккиз соатдирки, машина йўлда. Бундай юк билан аҳоли пунктлари у ёқда турсин, тақир чўлда ҳам тўхташ тақиқланади. Патто тезликни камайтириб, кабинанинг ўзида овқатланиб олди. Йўлнинг чап томони баҳайбат тош деворлар, ўнг томон эса тубсиз жар. Патто рулни маҳкам ушлаганча олдинга боқарди. Ҳайдовчидан бундай йўл ниҳоятда диққат-эътиборни, қатъият ва фавқулодда кучни талаб қиларди.

Довонда Абдураҳмонов озиқ-овқат яшиклари ортилган юк машинасига етиб олди. Юк машинаси бирдан тўхтаб, аста-секин орқага кета бошлади. Машинанинг тормози ишдан чиққан кўринади. Патто юз берган аҳволга ишонгиси келмасди. Яна бир оз ўтса, фожиа юз бериши мумкин. Қатъий қарорга келиш керак. Икки машинанинг бир-бирига урилишига йўл қўймаслик зарур. Кузов портлатгичга тўла. Юк машинаси ҳамон ортга тисарилярди. Тушундим, деди ўзича Патто, шофёр машинасини меникига келиб тақамоқчи. Бўлмаса, машинасини қутқариб қололмайди. Патто терга ботган юз-кўзини артиб олиб, орқа тезликни ўчирди. Юк машинаси қарийб тақалай деганда, орқа ғилдираклар механизмини ишга солди. Юк машинаси оҳисталик билан Абдураҳмонов машинасига келиб урилди. Патто ўша заҳоти тормоз берди.

Юк машинаси шофёри хижолатдан қизариб Абдураҳмоновнинг ёнига келдида, гуноҳкорларча қўлини узатди. У ўзи билмаган ҳолда кабинага қаради-ю, қизил байроқчани кўриб қотиб қолди.

Оғир юкли пахта поезди тузиш мумкинлиги ва зарурлигига Патто Абдураҳмонов, пайвандчи Абдухалил Жалилов, бош механик Эркин Аҳмедов ва Шаҳрисабз автотранспорт корхонаси директори Собир Халиловлардан бошқа ҳеч ким ишонмай юрди. Янги ғоя билан «касалланган» Абдураҳмонов, Жалилов ва Аҳмедовлар туну кун гаражда қолиб кетишди. Халиловни ҳам кўпинча улар олдида учратиш мумкин эди. Қудратли КАЗ-608 «Колхида» автомобили ва унинг иккита ярим прицепи негизида кўп юк ортувчи пахта ташиш машинаси яратилаётган эди. Ярим прицеплардан бирининг тагига қўшимча тележка, прицепларни бир-бирига уловчи мослама ўрнатилиб, бортлар кенгайтирилаётган эди.

Ниҳоят, янги машинани синаш пайти келди. Кун алламаҳал бўлиб қолганига қарамай, корхона дарвозаси ва кўчада жуда кўп шофёрлар, ремонтчилар, механиклар тўпланишди. Рулда Абдураҳмонов ўтирарди. У узунлиги 22 метр ва ниҳоятда баланд автопоездни диққат-эътибор билан бошқармоқда. Машина гоҳ учиб борар, юқори тезликдан бирдан паст тезликка тушарди. Патто имкони борича тормозлашни оҳисталик билан бажаришга интиларди. Машина олдиндан белгиланган маршрут бўйича бир неча соат синаб кўрилди. Синов янги автопоездга юк ортиш мумкинлигини исботлади. Машинани бошқарганда, энг муҳими, тормозланиш жараёнига алоҳида эътибор берилса бўлгани, деган хулосага келинди.

Абдураҳмонов синов пайтида шамол кучини ҳисобга олмаган экан. Иш пайтида ўртача тезликдаги шамолнинг ўзи анчагина ташвиш туғдира бошлади. У туфайли пахта ортилган улкан автопоезд тезликни ва манёвр қилиш қобилиятини пасайтириб юборарди. Секин тезликда юришга тўғри келади. Натижада, двигателнинг ишдан чиқиши жадаллашади. Ёнилғи сарфи кўпаяди. Шамол туфайли автопоездни мўлжалланган жойда тўхтатишга ҳамма вақт ҳам эришишга муваффақ бўлинмади. Агар шамол кучайса, айниқса, афғон шамоли бир турса, тинишини кутишдан бошқа илож йўқ. Бироқ оғир юкли пахта ташувчи автопоездларни тузиш мақсадга мувофиқ эканлиги ва иқтисодий жиҳатдан самаралилиги ҳеч кимда шубҳа туғдирмасди. Оғир юкли пахта поездини такомиллаштириш давом эттирилди.

Иккинчи кундирки, афғон шамоли ғужғон ўйнайди. Ана шу икки кун ичида пунктлардаги пахтадан қарийб 500 тоннасини ташиш мумкин эди. Тўғри, бригада аъзолари бу вақтда яхшилаб дам олишди, кучга тўлишди. Автокорхона иқтисодчилари эса бригада аъзоларини 1978 йил топшириқларини муддатидан илгари ошириб бажарганликлари билан табрикладилар.

Лекин икки кун бекор қолиш бригада аъзоларини ўйлантириб қўярди. Ахир, улар бирон дақиқа бўлсин, машиналарини бўш ҳайдашмайди. Улар пахта тозалаш заводларидан орқага қайтишда автопоездларни ёғ-экстракция заводи учун чигитга тўлдириб олишади. Уларнинг ҳар бирида рационал маршрут схемаси бор.

Бригада аъзолари фидокорона меҳнат қилишни ҳам, ўйин-кулгини ҳам ўрнига қўйишади. Ҳар бир шофёр Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига беш йиллик уч йили топшириғини адо этиш мажбуриятини олган эди. Ваъдасига вафо қилди. Ўзаро мусобақада бригадирнинг ўзи ибрат кўрсатди. Абдураҳмонов автопоездига 20 тоннага яқин юк ортиб, бир ўзи ўн шофёрнинг ишини қилди.

...Метеорология станциясидан олинган хабарларда чўлда афғон шамоли аста-секин тинаётгани, тонгга яқин эса бутунлай тиниши айтилган эди. Шундай экан, гаражга бориш ва ишга тушиш мумкин.

Г. КАЛАНДАДЗЕ.
Шаҳрисабз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг СССР Министрлар Совети ҳузуридаги доимий ваколатхонаси референти Петр Васильевич **Кузнецовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг комсомол ва партия органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Тошлоқ район комитетининг биринчи секретари Абдусамад **Маҳмудовни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил, самарали ишлаганлиги, фан ва техникани ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, фан-техника тараққиёти ютуқларини пропаганда қилиш ва ишлаб чиқаришга жорий этишда актив қатнашганлиги учун Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг ректори, Ўзбекистон илмий-техника жамиятлари республика советининг раиси Турсунбой **Рашидовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан халқ депутатлари Акмал Икромов район Совети ижроия комитетининг раиси Ғуломназар **Абдурасуловни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЯНГИ НУРХОНА ҚУРИЛМОҚДА

Ғазалкент ГЭСи биносининг пойдеворига дастлабки кубометр бетон ётқизилди. Бу бино бўлғуси тўғоннинг таркибий қисми бўлади. Тўғон 36 метр баландликка кўтарилганидан кейин ўн олти ярим миллион кубометр ҳажмли сунъий денгиз ҳосил қилади. Унинг суви умумий қуввати 135 минг киловаттга борадиган уч агрегатни ишга солади.

Ғазалкентдаги гидроузел Хўжакент ГЭСи билан бирга Чорвоқ турбиналарининг энг кўп энергия ҳосил қилиш режимида узлуксиз ишлашига имкон беради. Шу сув электр станция — Чорвоқ, Хўжакент ва Ғазалкент электр станцияларидан иборат комплекс қуйи оқимдаги гидроэнергетика ва сув хўжалиги объектларига тушувчи сув сарфини тартибга солиб туради.

Ғазалкент ГЭСи Чирчиқ дарёсидаги электр станциялар шодасида сўнгги ўн тўққизинчи станция бўлади. [illegible] Унинг ҳар бири минг киловатт қувватли икки агрегати 1926 йил 1 майда ток берганди. Мамлакат Шарқидаги бу гидроэлектр станциянинг тўнғичи ГОЭЛРО планига мувофиқ барпо этилган эди. Шу беш йилликнинг охирига бориб, Ғазалкентдаги гидроузел қуриб битказилганидан кейин Чирчиқ — Бўзсув каскадидаги станциялар умумий қуввати 1 миллион 170 минг киловаттга етади. [ЎЗТАГ].

Орзулар

Гўё икки замон, икки асрни
Кўрган оқсоқолдек, нуроний, сипо —
Тамаки чекмоқда ташқарида қиш,
Ўлтириб эски ва янги йил аро.
Ҳайкалтарош қиш бу! Бутун дунёни
Ўраб қўйди оппоқ чодирга — қорга,
Эрта-индин бизни бир қувонтириб,
Ҳайкал очади у яшил баҳорга.
Қиш бобо, ижодинг барқарор кулсин,
Сенга бу янги йил муборак бўлсин!
Қишлоқ устидаги чинорнинг бугун
Шохлари изғирин билан олишар.
Узун кечаларда ухлатмай уни
Қарғалар тинимсиз шовқин солишар.
Гарчи ўтган умр қайтмас ҳеч қачон,
Чинор, япроқларинг қайтиб келади.
Бағрингга баргингдек митти қушчалар
Мангу қўшиқларни айтиб келади.
Мағрур салобатинг шох ташлаб турсин,
Чинор, янги йилинг муборак бўлсин!
Хоритиб йил бўйи чеккан ташвишлар,
Қаттиқ ухлаб қопти, ана, жон дала.
Гоҳо қурғоқчилик жонини олди,
Гоҳ заҳар дорилар, гоҳи сел-жала.
Лекин далам танир элимнинг қўлин,
Шундан тандирдаги нон юзи қирмиз.
Шундан ҳар чаноқда тушгани хирмон,
Очил дастурхондир шундан еримиз.
Далам! Уйқинг яшил тушларга тўлсин,
Сенга ҳам янги йил муборак бўлсин!
Ўзбек тупроғининг бир чеккасида
Кекса денгиз яшар якка-ягона,
Гўё ўғилларин сафарга йўллаб,
Интизор-интизор кутгувчи она.
Ўғиллар олисда, ташвишлар бисёр,
Хабар ололмас гоҳ Аму ҳам, Сир ҳам.
Сочларида оқлар ортмоқда унинг,
Кўзлари киртайиб бормоқда кам-кам.
Икки ўғлинг сенга мангу интилсин,
Орол, янги йилинг муборак бўлсин!
Йил хайрли кечди. Лекин дунёда
Йўқмас «илон йили» деган нохуш гап.
Судралиб юрибди чунки кин, фитна,
Не-не пок қалбларни оғулаб, чирмаб.
Бир пайт, ой тутилса — барча безовта,
Жаранглатар эди не тушса қўлга.
Ёмонлик! Сен узоқ чидармикансан
Ёруғ кунларда биз чалган довулга!!
Бор бўлсанг, ҳолингга маймунлар кулсин,
Сенга ҳам янги йил муборак бўлсин!
Дўстлар! Ҳар янги йил дилга энг аввал
Умид ато этар — қанотлари оқ.
Сарбаланд парвозлар шундан бошланар,
Шундан туғилади юлдузлар, чақмоқ.
Янги йил жомини кўтариб, дейман:
Кўкка дўст тутинсин ҳар кўнгил, ҳар дил.
Дунёнинг тонглари вақтида отсин,
Орзулар йўл олсин ишига дадил!
Орзулар, қолган гап сизларга қолсин,
Сизга бу янги йил муборак бўлсин!

Омон МАТЧОН.
1977 йил.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганликлари, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиёти ютуқларини пропаганда қилиш ва жорий этишга катта ҳисса қўшганликлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвони берди:

Бағдадян Леонид Гайкович — Машинасозлик илмий-техника жамияти республика правлениеси раисининг ўринбосари.

Коваз-ўғли Али Аҳмедович — Ўзбекистон ССР Геология министрлиги «Самарқандгеология» бирлашмаси янги техника-методика партиясининг бошлиғи.

Маленко Юлия Александровна — Коммунал хўжалик ва маиший хизмат илмий-техника жамияти республика правлениеси раисининг ўринбосари.

Нўъмонов Ҳабибулла Валихонович — Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг секретари, Ўзбекистон илмий-техника жамиятлари республика советининг аъзоси.

Солихов Зарбдор Мирзакаримович — СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги Энергетика ва автоматика илмий-тадқиқот институтининг директори, энергетика ва электр саноати илмий-техника жамияти республика правлениесининг раиси.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганликлари, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулотнинг сифатини яхшилашга, катта халқ хўжалик аҳамиятига молик бўлган ихтироларни ишлаб чиқиб, жорий этишга шахсан ҳисса қўшганликлари учун СССР Химия саноати министрлиги пластмасса илмий-тадқиқот институтининг Фарғонадаги 10- бўлими бошлиғи Йўлдош **Маматов**га ва СССР Газ саноати министрлигига қарашли Бутуниттифоқ газ саноати илмий-тадқиқот институти Ўрта Осиё филиали лабораториясининг раҳбари Қодир Шокирович **Шокиров**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи» фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганликлари учун, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга, кўп миқдорда тежаш имконини берадиган рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқиб, жорий этишга шахсан ҳисса қўшганликлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рационализатор» фахрий унвони берди:

Звягин Иван Алексеевич — «Голодностепстрой» автомобиль транспорти бошқармаси экспериментал цехининг бригадири.

Лифшиц Абрам Израилевич — Ўрта Осиё темир йўли юк хизмати бошлиғининг ўринбосари.

Мирсоатов Манноб Рашидович — В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси техника бўлимининг катта инженери.

Скрябин Петр Григорьевич — Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати министрлигига қарашли Тошкент тажриба-техника заводининг слесари.

Сулаймонов Успан — «Узэлектромонтаж» махсус трести механизациялаштирилган 1-кўчма колоннасининг прораби.

ОРБИТАДА ЯНГИ ЙИЛ СУҲБАТИ

Космосдаги икки азамат — Романенко ва Гречко билан ана шу янги йил матбуот конференцияси бошланмасидан аввал баллистика мутахассислари матбуот учун ғаройиб бир бюллетень тақдим этишди. «Ҳурматли журналист ўртоқлар, — дейилган эди унда, — шуни эслатиб ўтамизки, космонавтлар учун янги йилни кутиб олиш бир кечаю бир кундузга чўзиладиган ғайри одатий ва мароқли жараён бўлади...»

Дарҳақиқат Юрий Романенко билан Георгий Гречко янги йилни кетма-кет 15 марта кутиб олдилар. Бундан ташқари, улар Уэллс қаҳрамони каби янги йил оқшоми давомида ўтмишга — 1978 йилдан 1977 йилга ўн тўрт марта сафар қила олдилар.

«Салют-6» космик станцияси 24 соат ичида Ер атрофини салкам ўн олти марта айланиб учади ва космонавтлар ҳам шунча марта 1 январь куни бошланган ёки ҳали 31 декабрь давом этаётган ер участкалари устида навбатма-навбат учиб юрадилар.

Романенко билан Гречко янги йилни станциянинг 1474-айланиш вақтида биринчи марта кутиб олдилар. Бу воқеа 31 декабрь Москва вақти билан соат 16 дан 13 минут ўтганда космонавтлар Камчатка тепасидан учиб ўтаётганларида содир бўлди, бундан атиги бир неча соатгина муқаддам биз уларни турли-туман янги йил саволлари билан кўмиб ташлаган эдик. Бу — ҳазилакам ишми? Биз биринчи марта «Орбитадагилар соғлиги учун» янги йил қадаҳини кўтаришимиз керак, эди. Экипаж билан алоқа боғловчи группа ишлаб турган хоналардан бирида бахтли билетни ютиб олган журналистга радио алоқаси ўрнатиш учун микрофон тутқазишди — шу тариқа матбуот конференцияси бошланиб кетди.

Савол: Сизлар янги йилни орбитада кутиб олаётган биринчи совет кишиларисизлар. Шу куни сизлар ўз юртдошларингизга қандай тилак билдирасизлар? Янги йил қадаҳини кўтариб нималар демоқчисизлар?

Романенко: барча совет кишиларини янги йил билан табриклаб, уларга Ватанимиз бахт-саодати йўлидаги меҳнатда муваффақиятлар, катта-катта қувончлар тиламоқчимиз, уларнинг ҳамма истаклари рўёбга чиқишини истаймиз. Биз станция бортида туриб самимий тилаклар билдирилган кўпгина радиограммалар олдик. Ердагиларнинг бу диққат-эътибори орбитада пухтароқ ишлашимизга ёрдам бермоқда.

Гречко: биз меҳнат вахтасида — ерда, осмонда, денгизда ишлаётганлар учун ҳамда йўлдагилар учун ҳам янги йил қадаҳи кўтарамиз.

Савол: Ерда янги йилни арча атрофида кутиб олиш анъанаси бор. Сизлар қандай кутиб оляпсизлар? Сизларнинг байрам дастурхонингизда нималар бор?

Гречко: Бизнинг арчамизни сизлар космодромда кўрган эдингиз ва телевидение орқали яна бир бор кўрасизлар. Биз янги йил дастурхонига ўзимиз энг яхши кўрган таомларни ҳозирладик. Буни қарангки, бир бурда қора нонгина етишмаяпти.

Савол: Ўтган йилги қайси воқеа эсингизда энг яхши сақланиб қолди? Сизларнинг 1978 йилги иш режаларингиз нималардан иборат?

Романенко: миллион-миллион совет кишилари учун бўлганидек биз учун ҳам бу йил қизғин меҳнат ва катта қувончлар йили бўлди. СССР янги Конституциясининг қабул этилиши шу воқеаларнинг энг муҳими бўлди. Шахсан мен ўз касбим соҳасида кўп иш қилдим: ҳаётимдаги асосий воқеа рўй берди — космосга учдим.

Гречко: келажак режаларга келганда, учиш программасини тўла-тўкис бажариш истагида эканлигимизни тушуниб тургандирсизлар. Шундан кейин Закарпатье ёки Узоқ Шарқда, эҳтимолки сув ости либосини кийиб Кубада дам олсак дейман. Сўнгра ниҳоят докторлик диссертациясига киришгим бор.

Савол: Ана шу янги йил кунлари планетамиз қиёфаси космосдан қандай кўринмоқда?

Гречко: йил фасллари чегарасини тез-тез кўриб турибмиз. Бизнинг Шимолий ярим шардаги шаҳарларимиз қор билан қопланган бўлса ҳам, аммо уларнинг ҳусн жамоли анча равшан кўзга ташланмоқда. Жанубда эса, чамаси, жазирама ёз, тоғлардаги қорлар эриган, дарёлар қуриб қолган. Австралияда чанг бўрони кўтарилганини кўрдик. Қишми, ёзми—барибир, ер космосдан баб-баравар чиройли кўринади.

Савол: башарти афсонадаги қорбобо сизларнинг хоҳишингиз билан орбитадан Ерга сафар қилгудек бўлса, сизлар ўз ёр-биродарларингизга нималар юборган бўлардингиз?

Романенко: тўнғич ўғлимга кема ичидаги юлдузлар харитасини юборардим. Юлдузлар астрономларга, космонавтларга, учувчи ва денгизчиларгагина эмас, барча романтикларга — орзу қилишни севадиган ҳамма кишиларга ҳам зарур. Кичик ўғлим Артемга Гена исмли тимсоҳни юборардим (у менга бу тимсоҳни парвоз қилдириш учун берган эди), рафиқам Аленага ерда сабр-тоқат билан кутиб турганлиги учун самимий миннатдорчилик сўзлари битилган хат юборардим.

Гречко: кема моделини ишлашга ҳавасманд кичик ўғлимга космосдан денгизнинг ҳамма бўёқларини юборардим. Унинг гўзаллигини сўз билан ифодалаб бўлмайди. Гражданавиацияси инженерлари институтида ўқиб турган тўнғич ўғлимга эса зангори-сокин осмоннинг бир бўлагини юборардим.

Савол: 1978 йилда Москванинг Ватанимиз пойтахти деб эълон қилинган кунга 60 йил тўлади. Москваликларга янги йил тилагингизни эшитсак бўладими?

Романенко: пойтахт учун 60 йил — ўспиринлик ёши. Пойтахтимиз бундан буён ҳам кўркамлашаверсин, парклар, хиёбонлар ва кўл-ҳовузлар кўпаяберсин.

Гречко: москваликлар аввалгидек шонли меҳнат ташаббусларининг ишбошилари бўлаверсинлар.

Журналистлар космик радио кўприги орқали бўлган мароқли суҳбат учун экипажга ташаккур айтадилар. Яна бир неча соатдан сўнг Ватанимиз шарқида янги йил тонги отади. Ер элчилари Юрий Романенко билан Георгий Гречко ўз орбиталарида тонготарни кузатадилар. Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили космик эстафетани қабул қилиб олади.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС махсус мухбири.
Учишни бошқариш маркази, 31 декабрь.

ТУҲФА

Тошкент «Сувенир» фабрикаси конвейеридан янги йил ва олимпиада белгилари қўйилган маҳсулотларнинг дастлабки туркуми тушди. Ёғоч гулдонлар ва қутичаларни корхонанинг энг яхши нaққошлари безашган. Бу буюмлар чиройли миллий гуллари ва чизиқларининг аниқлиги билан ажралиб туради. Корхонадаги рассомлар ва нaққошларнинг юксак маҳорати, меҳнатнинг илғор усуллари жорий этилиши, доимий ижодий изланиш коллективга маҳсулот тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажаришда қўл келди. Эндиликда бу ерда ўн олтита янги маҳсулот ўзлаштирилди.

Озодлик ороли пойтахти — Гаваананинг бугунги жамоли.
Н. Акимов фотоси. [ТАСС фотохроникаси].

ҚУЁШ ТАРОЗИСИ

ҲИКОЯ

Муроджон бугун тағин кеч қолди.

Насиба дераза рўпарасидаги пастак, юмшоқ креслода ўтирар, оқшом тушиб қолган эди. Келин тушган уйнинг файзи бошқача бўлади. Деразалардаги нафис нейлон дарпардалар, оёқ остидаги чўғдек гиламлар, деворда оҳиста чиқиллаб турган каттакон осма соат, нақшинкор араби гарнитур — ҳаммаси бу хонадонда яқинда тўй бўлганидан дарак бериб турарди. Фақат Насиба ёлғиз... Жудаям унчалик эмас. Нариги уйда қайниси телевизорни бақиртириб футбол кўряпти. Ҳали қайнанаси эгачисиникига кетди. Умуман уларнинг хонадони гавжум. Аммо Муроджон ёнида бўлмаганидан кейин Насиба барибир ёлғиз...

Муроджон кейинги пайтда айниди. Авваллари ишдан чиқа солиб уйга югурарди. Йўқ, кейинчалик тез-тез кечикадиган, баъзан ярим кеча қилиб келадиган одат чиқарди. Тағин топган баҳонаси битта! Навбатчилик қилармиш. Улар энди, ҳар куни битта одам навбатчилик қилаверса. «Дежурлик» баҳона, дийдор ғанимат бўлмасин тағин.

Насиба девордаги соатга қаради. Тўққиздан ошибди. Ташқарида қоронғу қуюқлашиб борар, аллақаерда қурбақа қуриллар эди... Бир вақтлар Муроджон икковлари боғларда атайлаб кун ботишини кутиб ўтиришар, оқшом қуюқлашиб кетганидан кейин ўпишишарди.

Уларнинг танишуви ғалати бўлди. Насиба билим юртининг тўртинчи курсида ўқирди. Қишда шамоллаб қолди. Бир-икки кун парво қилмай ўқишга қатнаб юраверди. Аммо кечаси тўсатдан иситмаси кўтарилиб кетди. Дадаси билан ойиси қўрқиб кетишди. Қўшнининг машинасида касалхонага оборишди. Ўпкаси қаттиқ шамоллаган экан. Уни Мурод Воҳидович деган доктор даволади. Насиба илгариям бетоб бўлган, врачларга қаратганди. Аммо мана шу баланд бўйли, қотмадан келган врач баданига тегиши билан негадир қамчи еган отдек сесканиб кетди. Нариги каравотда ётган хотин унинг ҳолатини сезди. Пиқиллаб кулиб юборди. Врач заҳаргина экан.

— Хотиржам бўлинг, кўзим учиб тургани йўқ, — деди қовоғини солиб. — Чуқурроқ нафас олинг...

Насиба соғайиб чиқиб кетгунча ҳам Мурод Воҳидович билан тузук-қуруқ гаплашмади. Айниқса, унинг қош-кўзи попукдек Марзия деган ҳамшира қиз билан очилиб-сочилиб гаплашиб турганини бир-икки кўрганидан кейин ўзини бутунлай беписанд тутадиган бўлди. Агар Дилфузанинг тўйида яна учрашиб қолишмаса, балки унутиб юборган бўлармиди...

Дилфуза Насибанинг жон ўртоғи. Шу қиз турмушга чиқадиган бўлди-ю, ЗАГСдан ўтиш маросимига Насиба ҳам борди. Тўғриси, дугонасининг бахтига жуда ҳаваси келди. Умрида бунақа тантанани кўрмаган эди. Қиз томон салкам йигирма киши бўлиб боришди. Куёв томондан ҳам анча йигитлар келди. ЗАГС мудираси келин-куёвни қутлаб нутқ сўзлади. Куёв Дилфузага бриллиант сирға, олтин узук ҳадя қилганида ҳамма қарсак чалиб юборди. Насиба куёв томондан келган йигитлар орасида турган Мурод Воҳидовични ташқарига чиқишганидан кейингина кўрди. Доим халатда юргани учунми Насиба эътибор бермаган экан. Бу гал ярашиқли кийиниб олган, сочларини силлиқ тараган, галстук таққан Муроджон унинг кўзига чўғдек кўринди. Бош силкиб салом берди. Муроджон шу ондаёқ унинг ёнига келди.

— Сиз келин томонмисиз? — деди унинг қўлини оҳиста сиқиб. Насиба индамай бош силкиди.

— Мен куёв томонман. Демак, қуда эканмиз... Муроджон кулиб қўйди. Йўқ, у кўп ҳам заҳар эмас экан. «Чайка»да шаҳар айланишганида ҳам, «Лаззат» кафесида ўтиришганида ҳам Насибанинг кўнглини овлашга ҳаракат қилди. Кафедан чиқишганида Муроджон жиндек коньяк ичиб олган эди. Ҳамма ҳамма билан, у — Насиба билан.

— Яхшими? — деди Муроджон. Насиба тушунмади.

— Нима яхшими?

Муроджон келин-куёв томонга имо қилди.

— Шунақа дабдабалар ёқадими Сизга?

— Албатта! — Насиба елкасини қисди. — Умрда бир марта бўладиган тўй...

— Менга ёқмайди. — Муроджон жилмайган қўйи илтимос қилди: — Кузатиб қўйсам майлими? Барибир, ҳозир ҳамма тарқалиб кетади.

Насиба индамади...

Улар тез-тез кўришиб турадиган бўлишди.

Бир куни икковлари далага чиқишди. Шунчаки айланиб келиш учун. Шаҳар четидаги колхозга қатнайдиган автобусга ўтиришди-ю, ҳалқа йўлдан ўтгандан кейин дуч келган бекатда тушиб қолишди. Ўша ерда — шаҳар шовқинларидан олисда, баланд бир тепалик устига чиқиб олиб, қуёшнинг ботишини томоша қилишди. Ёз қуёши олис уфқда оловли бир туманлик ичига ботиб борар, Муроджон қуёшга тикилганча чуқур ўйга толган эди. Унинг шу ўтириши Насибага нима учундир ғамгин кўриниб кетди.

— Нимани ўйлаяпсиз? — деди унинг елкасига кафтини қўйиб.

— Ўйлаётганим йўқ. Орзу қиляпман, — деди Муроджон ботиб бораётган қуёшдан кўз узмай. — Тўйдан кейин иккаламиз денгиз бўйига борсак. Майли, қайси денгиз бўлса ҳам... Ой чиқиб турган бўлса. Иккаламиз қирғоқда шундоқ ўтириб ойдинда товланиб турган денгизни томоша қилсак...

Насибанинг юраги қувончдан орзиқиб кетди. Ширин жилмайиб, унинг елкасига бошини қўйди.

Кейинчалик у ўша — Муроджон айтган манзарани кўп ўйлайдиган бўлди. Умрида денгизни кўрмаган эди. Аммо энди шовуллаб турган денгиз кўз ўнгига аниқ келадиган бўлди. Ана, тип-тиниқ тўлин ой нурида денгиз ойнадек ярақлаб турибди. Тўлқинлар шовуллаб қирғоққа урилади. Даҳшатли гувиллаб сурон солади. Аммо у қўрқмайди. Унинг ёнида Муроджон бор. У Муроджоннинг кўксига бошини қўйиб ўтиради. Муроджоннинг юраги бир меъёрда гурс-гурс уради. Насибани аллалагандек бўлади.

Турмушга чиқаётган қизнинг орзусидек афсонавий нарса бўлмайди. Назарида, тўй ўтиши билан ўзга бир оламга кириб қоладигандек, худди бир сайёрадан бошқа сайёрага учиб кетаётгандек туюлади. Насибани ҳам шу олам асир этганди. Агар ўзи ойисига шипшитиб қўймаганида, Муроджон юборган совчилар дадасига ёқмаслиги тайин эди. Аввало Муроджоннинг отаси йўқлиги қиз томонга унчалик маъқул келмади. Қолаверса, Насиба беш ўғил орасида ёлғиз қиз. Дадаси қизига ўзгача меҳр қўйган. Кўп йиллардан буён адвокат бўлиб ишлайди. Топганини битта қизидан аярмиди? Куёв томоннинг қўли қисқароқ экан. Куёв бир ўзи ишласа, тағин укаси, синглиси бўлса... Насиба бунисини ҳам ўз зиммасига олди. Бир куни гап орасида Муроджоннинг кўнглини оғритмайдиган қилиб қистириб кетди.

— Дадамлар жуда қизиқлар-да, Муроджон ака. Сен ёлғиз қизимсан, дейдилар. Мендан орзу-ҳаваслари кўп эмиш. Эсингиздами, Дилфузанинг тўйи зўр бўлувди-а?

Муроджон уни юпатди.

— Кўнглингиз тўқ бўлсин. Уялтириб қўймайман.

Чиндан ҳам Насибанинг дадаси куёв томондан хурсанд бўлди. Насиба Дилфузага ҳавас қилган эди. Худди ўша «Чайка»да сайр қилишди, худди ўша «Лаззат» кафесига киришди. Чиқиб келишаётганида у Муроджоннинг қулоғига шипшиди.

— Яхшими?

— Нима? — деди Муроджон.

— Мана шунақа дабдабалар ёқадими Сизга?

Муроджон жилмайиб, унинг белидан қучди.

— Қанақа бўларкан! — деди Насиба бармоғи билан пўписа қилиб.

Тўй ниҳоятда хушчақчақ ўтди. Муроджон билан бирга ишлайдиган Ислом ака деган пак-пакана одам бор экан. Шу киши тамадаликни айниқса боплади. Шунақа қизиқ гаплар айтдики, тўйга ўз-ўзидан файз қўниб, ҳамманинг қулф-дили очилиб кетди. Аммо Насиба ўзга оламга — сирли оламга кириб қолгани йўқ. Ҳаёт ўз йўлида давом этарди. Муроджон ҳар куни ишга отланади. Насиба нонушта тайёрлайди, қўлига дазмолланган рўмолча тутади, кейин қайниси билан қайнисинглиси мактабга кетади. Ундан кейин қайнанасининг чой-нонини тайёрлаб беради-да, ўзи ҳам ишга жўнайди. Кунлар худди муттасил айланаётган глобусга ўхшайди. Ҳар куни ўша манзара...

Энг ёмони бу эмас. Энг ёмони шуки, Муроджон айниди. Насиба буни дарров сезди. Тўйдан кейин икки ҳафта ўтмай, навбатчи эдим, деб кеч келди. Кейин ҳафтада икки мартадан «навбатчилик» қиладиган бўлди. Бора-бора кунора ярим кеча қилиб келадиган одат чиқарди. Насиба гапирса тескари қарайди. «Ишим кўп, нима қилай», дейди. Аввалига Насиба тўй ташвишлари билан чарчагандир деб ўйлаганди. Йўқ, бу ерда бир сир бор. Муроджон биринчи марта навбатчиликни баҳона қилгандаёқ Насибанинг кўз ўнгига қилпанглаб турган Марзия келган, юраги жиғиллаб кетган эди. Кейин шубҳалари янаям кучайди. Бир куни қайнанасига секин гап очган эди, насиҳат эшитди: «Эркак киши тирикчилик деб юради-да, болам, юрагингизни кенг қилинг», деб юпатди.

Тирикчилик эмиш. Нима етишмайди! Рўзғори бутун бўлса, ҳамма нарса етарли бўлса, тағин нима керак. Йўқ, бошқа гап бор. У киши айшини қилиб юрадилар. Насиба шўппайиб уйда ўтиради. Мана ҳозир ҳам... Нима, ердан чиққанми?!

Унинг хўрлиги келди. Тағин денгиз эмиш. Ойдин кечалар эмиш!

У ўрнидан туриб кетди. Дераза олдига келди. Ташқари қоронғи бўлиб кетган, кўчадан ора-чора машиналар гувиллаб ўтиб қоларди. Нима қилсин? Уйига борсинми? Жуда яхши бўлади-да! Муроджон келсаки, уйда Насиба йўқ. Ҳа, зир югуриб қолмас экан-а. Ўшанда биладиi саёқ юришни!

У беихтиёр трюмо рўпарасига келди. Ойнадан қийғоч қошлари чимирилган, сурма тортилган кўзларида эҳтирос яширинган тиниқ чеҳрали қиз қараб турарди. У ўзининг аксига ўзи бир зум тикилиб турдида, сочини чаққон турмаклади. Қавиб тикилган нейлон халатини ечиб, атлас кўйлак кийди. Ҳозир айни вақти-да. Қайнанаси йўқ, биров йўлини тўсмайди. У айвонга ўтиб, ҳовлига тушди. Айвон пештоқидаги лампочка ёруғида ҳовлидаги атир гуллар сокин, хаёлий товланиб турарди.

У тез-тез юриб, дарвоза олдига келди. Бу хонадондан бир умрга чиқиб кетаётгандек хўрсиниб эшикни очди. Ташқарига чиқди-ю, уйига боролмаслигини дафъатан тушунди. Йўқ, дадаси дарров сезади. Бемаҳалда борганидан тушунади. Тўй аниқ бўлганида, олдига ўтказиб қўйиб, лўндагина қилиб тушунтирган эди. «Ўзинг хоҳлаб қиляпсан шу ишни, билиб қўй, тўйдан кейин майда-чуйда гапларни кўтариб келадиган бўлсанг, дилингни сиёҳ қилиб қўяман».

Ўша сўзлар қулоғи остида тағин жаранглагандек бўлди-ю, бир зум тўхтаб қолди. Лекин шу ондаёқ бошқа бир фикрдан кўнгли ёришиб кетди. Ишхонасига боради! Қани кўрсин-чи, қанақа навбатчилик қилаётган экан Мурод Воҳидович. Ким уни ҳар куни ярим кечагача олиб ўтирган экан, Бошлиқларими ёки анови кўк-кўз Марзиями?

У дуч келган машинага қўлини кўтарди. Оппоқ «Жигули» анча нарига ўтиб тўхтади.

— 5-касалхонага! — деди Насиба орқа ўриндиққа ўтириб.

Ўрта ёшлардаги киши бир зум иккиланиб турди-да, индамай йўлга тушди.

Насиба бунақа пайтда касалхонага кириш қийинлигини биларди. Йўл-йўлакай қоровулга нима баҳона қилишни ўйлаб борди. Лекин унинг омади чопдими, буёқдан қоровулхонага

(Давоми тўртинчи бетда).

БУГУН—КУБА РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ—ОЗОДЛИК КУНИ

СОЦИАЛИЗМ ЙЎЛИДАН

Дунёнинг Ғарбий ярим шаридаги Куба Республикасининг тарихи қисқа. Лекин жуда бой революцион кураш тажрибасига эга. Куба халқи XVI асрнинг бошларидан XIX асрнинг охирларигача феодал Испания зулмига, 1898 йилдан бошлаб эса Америка мустамлакачиларига қарши мардона курашиб келди.

Ўзига хос тарихий шароитларда ривожланган Куба революцияси аввало миллий озодлик учун кураш сифатида намоён бўлди. Кейинчалик эса Америка оккупациясига, миллий буржуазияга ва империалистик доираларнинг қўлида қўғирчоқ бўлиб қолган сотқин генерал Батистанинг ҳарбий диктаторлик зулмига қарши курашда ўз ифодасини топди. Кубанинг озодлиги ва бахти учун курашган Хосе Марти, Антонио Масео, Карлос Мануэл Сепседес, Хулио Антонио Мелья ва бошқа ватанпарварларнинг номи эрк учун курашган халқнинг хотирасида абадий сақланиб қолади. Уларнинг авлодлари эндиликда Латин Америкасидаги биринчи социалистик давлатда яшамоқдалар.

Куба революцион ҳаракатига Улуғ Октябрь социалистик революцияси катта таъсир кўрсатди.

Фидель Кастро бошлиқ исёнчилар армияси, унинг сиёсий ташкилоти — «26 июль ҳаракати» мамлакатдаги барча революцион кучларни бирлаштирди. 1959 йилнинг 1 январь куни революцион армия бутун халқнинг мададига таяниб Батиста диктатурасини ағдариб ташлади. Куба революциясининг ғалабаси ва унинг ривожланиб бориши бизнинг замонамизда ҳар қандай чинакам революцион ҳаракат муқаррар социализмга олиб келишини исботлаб, марксизм-ленинизм ғояларининг тарихан ҳаққонийлигини янги куч билан намойиш этди.

Ўзининг шонли революцион байрамини нишонлаётган Куба халқи 19 йил ичида босиб ўтилган йўлни зўр мамнуният билан ва қонуний равишда фахрланиб якунламоқда. Бу йўл эса осон бўлгани йўқ. Энг катта империалистик давлат ёнбошида бўлган Куба ички ва ташқи синфий душманлар хуруж қилиб турган бир шароитда янги жамиятнинг энг масъулиятли вазифаларини ҳал этишига тўғри келди.

19 йил — унчалик катта муддат эмас, лекин ана шу вақт ичида Кубада ҳамма соҳаларда — сиёсий, социал ва иқтисодий соҳаларда катта тарихий ўзгаришлар юз берди. Революция ғалабасидан кейин амалга оширилган ижтимоий-сиёсий ўзгаришлар империалистлар ҳукмронлиги давридан мерос бўлиб қолган иллатларни тугатиш, халқ хўжалигини янги социалистик асосда реконструкция қилиш ишларига киришиш имконини берди. Эндиликда Куба эришган муваффақиятлар бутун жаҳон томонидан эътироф этилди.

Республика меҳнаткашлари байрамларини социалистик мусобақада эришаётган улкан муваффақиятлар билан муносиб кутиб олмоқдалар. Мамлакатнинг кўпгина саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари йиллик мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

Совет ва Куба халқлари ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорлик йилдан-йилга мустаҳкамланиб, ривожланиб бормоқда. СССР ҳамкорлигида Кубада кўплаб объектлар қурилди, янгилари эса бунёд этилмоқда. Совет мутахассислари Кубадаги ўз ҳамкасбларига ёрдам бермоқдалар. Совет Иттифоқи Кубага ўз миллий индустриясини вужудга келтиришда самарали ёрдам бермоқда. Озодлик оролининг Ольгин шаҳрида ўзаро ҳамкорликда қурилган завод шакарқамиш йиғиштириб олувчи дастлабки 60 комбайнни ишлаб чиқарди.

Шонли сана арафасида Гаванада Куба Республикаси давлат ҳокимиятининг олий органи — Халқ Ҳокимияти Миллий Ассамблеясининг сессияси бўлиб ўтди. Унда халқ хўжалиги қурилиши ва давлат қонунчилигига доир муҳим масалалар кўриб чиқилди. Сессияда мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантириш ҳақида ҳамда 1978 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги қонунлар бир овоздан маъқулланди.

Совет халқи ўз байрамини нишонлаётган Озодлик оролининг қаҳрамон халқига янги ҳаёт қурилишида катта муваффақиятларга эришишини Ғарбий ярим шарда социализм позицияларини янада мустаҳкамлашларини чин кўнгилдан тилайди.

А. РЎЗИЕВ.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришганликлари, ихтирочилик ва рационализаторлик ишида актив қатнашганликлари, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашга катта ҳисса қўшганликлари учун республика ихтирочилари ва рационализаторларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«МАШЪАЛ» РАДИОСТАНЦИЯСИ — ЭФИРДА!

Бугундан бошлаб Ўзбекистон радиоси орқали Москванинг «Маяк» типидаги «Машъал» информацион-музикали радиостанцияси эшиттиришлари эфирга чиқади. Бу радиостанция ҳар ярим соатда меҳнаткашларни жонажон мамлакатимиз, серқуёш республикамиз ҳамда чет эл ҳаётига оид энг сўнгги хабарлар, янгиликлар билан таништириб боради. Ана шу янгиликлар ўртасида бериладиган музикали ҳамда адабий программаларимиз яхши кайфият бахш этадиган асарлардан тайёрланади.

«Машъал» радиостанцияси эрталаб соат 9 дан 12 гача ва кечқурун соат 17 дан 20 гача ишлайди.

Ҳурматли радио тингловчилар!

«Машъал» радиостанцияси эшиттиришларини қуйидаги тўлқинларда тинглашингиз мумкин: Тошкент зонаси учун 67970 кгц ёки 4,41 ультра қисқа метр. Андижон зонаси учун 66530 кгц ёки 4,59 ультра қисқа метр. Сирдарё ва Жиззах зоналари учун 72380 кгц ёки 4,14 ультра қисқа метр. Сурхондарё зонаси учун 68360 кгц ёки 4,38 ультра қисқа метр. Қашқадарё зонаси учун 69080 кгц ёки 4,34 ультра қисқа метр. Самарқанд зонаси учун 69440 кгц ёки 4,32 ультра қисқа ҳамда 1538 кгц ёки 195 метр. Бухоро зонаси учун 72080 кгц ёки 4,16 ультра қисқа метр.

1 ЯНВАРЬ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎЗТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР:

АХБОРОТ

КОЛХОЗ КЛУБИДА КЕЧА

Бухоро районидаги «Правда» колхозида бўлиб ўтган Янги йил олди кечаси совет хотин-қизларининг турмуши ва меҳнати мавзуига бағишланди. Қаҳрамон она М. Каримова, болалар боғчасининг тарбиячиси Н. Набиева, колхозчи Ҳ. Қурбонова ва бошқалар ўз ҳамқишлоқлари ҳузурида сўзга чиқдилар. Уларнинг нутқлари ўз тақдирлари учун Совет ҳокимиятидан миннатдорчилик туйғулари билан суғорилган эди. Тугаётган йил уларнинг тақдирида айниқса яхши из қолдирди. Чунки бу йил — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланган, СССРнинг янги Конституцияси бунёдга келган йил бўлди. СССРнинг янги Конституцияси совет хотин-қизларига дунёда энг катта сиёсий ҳуқуқларни гарантиялайди.

Кеча охирида колхоз маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективининг иштирокчилари тайёрлаган катта байрам концерти қўйиб берилди.

МЕҲНАТГА ЙЎЛЛАНМА

Янги йил арафасида Бухоро маданият техникумини битириб чиққанлар иш жойига тақсимланди. Бўлажак режиссёрлар, безакчи-рассомлар, халқ чолғу асбоблари оркестрларининг дирижёрлари қирқ йигит-қиз область районларида ишлаш учун йўлланма олдилар.

Маданият техникуми — кўҳна Бухородаги энг навқирон ўқув юртларидан биридир. Бу техникум қишлоқ клублари ва кутубхоналари учун мутахассислар тайёрлайди.

ЁШЛАР УЧУН

Огаҳий номли Хоразм область театри «Фотима кампир лотереяси» музикали сатирик комедия премьерасини кўрсатди. Бу комедия хоразмлик драматург Омон Матчон пьесаси асосида саҳналаштирилган бўлиб, ёшларни тарбиялаш проблемаларига бағишланган. Спектакль музикасини композитор А. Отажон басталади, театрнинг бош режиссёри И. Ниёзметов саҳналаштирди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Л. Абдуллаева комедияни бадиий жиҳатдан безади.

ЯНГИ ЙИЛ МУКОФОТЛАРИ

Янги йил арафасида меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик тадбирларига бағишланган энг яхши ҳаваскорлик фильмлари учун ўтказилган республика конкурси якунланди. Тошкент 1-уйсозлик комбинати ҳаваскорлик киностудиясининг «Ўжар станок», Бухородаги 220-механизациялашган кўчма колонна киностудиясининг «Қармоқ» ленталари ва Самарқанддаги «Кинап» заводи киноҳаваскорлари суратга олган «Сир нимада?» фильми Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг дипломлари ва мукофотлари билан тақдирланди.

*

Пойтахтимиздаги «Гулистон» ресторани қандолатчиларининг қўли-қўлига тегмай қолди. Улар шаҳарликларнинг янги йил дастурхонига йигирма хилдан кўпроқ кондитер маҳсулотлари тайёрлаб, меҳнаткашларни мамнун этишди. Суратда: кондитер цехининг ишчиларидан Турсун Маҳмудов ва Гулчеҳра Муҳамедова.

А. Тўраев фотоси.

ДЎСТОНА ҲАЗИЛЛАР

Янги йил тилаклари
Тилаганга эш бўлар.
Хайрли йил албатта,
Барча ишлар беш бўлар.

Пахтакорга зўр омад,
Мўл ҳосилга барака,
Олти миллион устидан
Қутлайлик: — қойил, ака!

Чорвамизнинг туёғи
Ортиб, семиз соғ бўлсин,
Қиш ғамини ёз ейлик,
Жамғармамиз тоғ бўлсин.

Пиллакорлар, ипакка —
Ўрайлик элимизни.
Ҳа, атласга ўчроғмиз
Биласиз феълимизни...

Кимёгарлар, сал бундай
«Инсоф»га ҳам келингиз
Етти иқлимга етиб,
Ортади селитрангиз.

Паррандабоқар дўстлар
Омад боқсин сизга ҳам.
Ҳафтада бир ақалли,
Вақт қолсин «жиз-биз»га ҳам.

Шоликорсиз, курмакдан
Кўра гурунч мўл бўлсин.
Сувдан қуруқ чиқмайин
Коржомангиз «хўл» бўлсин...

Жўхорикор, лубкорлар,
Яна бардам бўлингиз.
Кундан кунга дон олиб,
Ўсаверсин бўйингиз!

Узоқни яқин қилган
Транспорт ходимлари,
Янги йилда яна ҳам
Шахт бўлсин одимлари.

Бинокорлар уйларни
Пишиқ ва башанг қуринг,
Ён-веризга қарамай,
«Ҳа! денг, ҳа!» яшанг,
қуринг...

Газ, сув, телефон, чироғлар
Ҳозир бўлсин барчаси.
Бу эртанги ишларнинг
Шунчаки дебочаси.

Даврамизга файз берган,
Қўшиқчи-ю, ўйинчи
Ҳар бир ҳунар соҳиби,
Олим, ишчи, қўйингчи, —

Барча тинч омон бўлсин.
Янги йил тилагимиз.
Меҳнат қилиш-ла, асло
Толмасин билагимиз.

Толиб ЙЎЛДОШ

РАССОМ БЛОКНОТИДАН

— Дўстим, кириб келаётган 1978 йил билан табриклайман.

— Кечикибсан, мен 1985 йилни кутиб оляпман.

— Вой ўлмасам, арчанинг ўрнига Сизнинг бетингизни безашибди-ку!

— Янги йилни қаерда кутиб олдинг?

— Ҳушёрхонада.

Рассом Т. Жамолиддинов.

ҚУЁШ ТАРОЗИСИ

[Боши учинчи бетда].

кириши билан у ёқдан «Тез ёрдам» машинаси чироғини лопиллатиб келиб қолди. Қоровул чол оқсоқланиб бориб панжарали дарвозани очгунча, Насиба лип этиб ичкарига кириб олди. Ҳатто кинолардаги сингари чаққонлик қилгани учун қувониб ҳам қўйди. Ана, ўша биринчи қават, терапия бўлими. У ойнаванд эшикни очиб, ёп-ёруғ вестибюлга кирди. Вестибюл кимсасиз, чекка-чеккадаги скамейкалар бўш эди. Насиба юраги гупиллаб урганча тўхтаб қолди. Ҳозир худди ўша Марзияга дуч келса нима бўлади?

У энди йўлак томон юрган эди оқ халат кийган нотаниш қиз ичкаридан югуриб чиқди.

— Ким керак сизга? — деди қошини чимириб. — Ҳозир отбой бўлади.

— Навбатчи врачни чақиринг — Насиба атайлаб Муроджоннинг отини айтмади.

Ҳамшира қиз унга бошдан-оёқ яна бир қараб чиқди-да, ичкари кириб кетди. Насиба ҳарчанд бепарво бўлишга уринмасин, яхши иш қилмаганини энди тушунди. Ўзидан-ўзи ижирғана бошлади. Нима кераги бор эди шу ёққа келиб? Муроджон, нега келдинг, деса нимани баҳона қилади. Сизни соғиниб кетдим дейдими?

Йўлакдаги эшиклардан бири шарақлаб очилди. Насиба шу ёққа қараб пилдираб келаётган оқ халатли пакана кишини кўриб эсанкираб қолди. Бу — уларнинг тўйида тамадалик қилган худди ўша Ислом ака эди.

У яқин келиб саломлашди.

— Ҳа, келин, — деди қандайдир қуруқ оҳангда. — Куёвни излаб кепсиз-да.

Насиба жуда ҳижолатли аҳволда қолди.

— Шундоқ, ўтиб кетаётувдим, — деди овози зўрға чиқиб. — Муроджон акам, навбатчиман, дегандилар.

— Муроджон акангиз навбатчи эмас! — деди Ислом ака унинг гапини бўлиб.

Насиба ярқ этиб қаради.

— Кеча... — деди тутилиб.

— Кечаям дежур бўлганмас! — Ислом ака тағин унинг гапини кесди. Насибага бу одамнинг гапидан кўра, сўзлаш оҳанги оғир ботди.

— Кечирасиз, — деди киноя билан. — Бўлмаса сиз биларсиз қаёқда юришларини?

— Биламан! Хоҳласангиз, оборишим мумкин.

— Майли. Мен ҳам билиб қўйсам зарар қилмас.

— Ҳовлига чиқиб туринг. Мен ҳозир... — Ислом ака шундай деди-ю, ўзининг паканалиги учун ер айбдордек қарс-қурс юрганча ичкари кириб кетди.

Насиба ҳовлига тушди. Қандайдир мавҳум ўйлардан кўнгли бўм-бўш бўлиб, секин-секин дарвоза томонга юра бошлади. Қизиқ, бу нимаси? Нега бу одам у билан бунақа гаплашади? Ўтказиб қўйгани борми?

Унинг орқасидан келган машина ғийқиллаб тўхтади.

— Чиқинг, келин!

У Ислом аканинг овозини таниб бурилиб қаради. Тўрт-беш қадам нарида сутранг микроавтобус тўхтаган, Ислом ака автобус кажавасининг эшигини қия очиб, бошини чиқариб турарди. Насиба иккиланиб машинага чиқди. Шу ондаёқ димоғига дори ҳиди урилди. Машина ўртасига оқ чойшаб ёпилган йиғма каравот ўрнатилган экан.

Насиба шундоққина эшик олдидаги ихчам ўриндиққа ўтирди. Ислом ака машинанинг нариги биқинидаги ўриндиққа чўкди.

— Қаёққа борамиз ўзи? — деди Насиба унга тезгина қараб олиб.

— Ўзингиз айтдингиз-ку! Мурод Воҳидовичнинг олдига. — Ислом ака шофёр ўтирган кабина томонга энгашди. — Кетдик.

Шундагина Насиба шофёр кабинасининг деворида туйнукча борлигини кўрди.

Машина бир силкинди-ю, шиддат билан юриб кетди. У рўпарасидаги Ислом акага шубҳаланиб қараб қўйди. Ислом ака ўриндиқ ёнидаги тутқични ушлаганча кўзини лўқ қилиб ўтирар, шифтдаги чироқнинг хира ёруғида юзидаги ифодани пайқаш қийин эди. Насиба беихтиёр кўзини олиб қочди. Деразадан ташқарига қаради. Машина чироқлар маржони ловуллаб ётган кўчадан елиб борарди. Анча юришди. Ислом ака ҳамон миқ этмай ўтирар, Насиба унинг ўзига тикилиб бораётганини билар, шунинг учун атайлаб кўчадан кўз узмасди. Бир маҳал шаҳар чеккасига чиқиб кетишаётганини кўрди-ю, хавотирга тушиб қолди. Ана, Қўйлиқ бозорининг дарвозаси. Нарёғи далалар... Ана, қоп-қоронғи дала йўлига бурилишди. Насиба, юраги гурсиллаб урганча ўрнидан туриб кетди.

— Менга қаранг, қаёққа кетяпмиз ўзи! — деди таҳдид билан. — Тўхтатинг!

Хира чироқ ёруғида Ислом ака кинояли кулиб қўйгандек бўлди.

— Мана, етдик... Ҳозир.

Машина ғийқиллаб тормоз берди. Насиба эшик тутқичини силтаб очиб юборди. Шу ондаёқ ичкарига тўзон ёпирилиб кирди. Аммо у ўзини олиб қочмади. Ерга сакраб тушди-ю, платформа босоножкаси тўпиғигача тупроққа ботиб кетди. Ислом ака эшикдан бошини чиқариб, қоронғи бўшлиққа қараб қичқирди:

— Машинани бир соатдан кейин юбораман! — Шундай деди-ю эшикни қарсиллатиб ёпди. Машина орқаси билан тисарилиб бора-бора катта йўлга бурилди. Чанг кўтариб ғизиллаб кетди.

Насиба қоп-қоронғи зулматда, тупроқ кўчанинг қоқ ўртасида гаранг бўлганича туриб қолди. Ваҳима ичида атрофга аланглади-ю, йигирма қадамча нарида ёниб турган чироққа кўзи тушди. Ёнғоқ шоҳига каттакон лампочка илиб қўйилган, унинг атрофида парвоналар муттасил айланарди. Шундагина у йўлнинг ўша томонида девори чала тикланган яккам-дуккам уйлар борлигини пайқади. Улар қоронғида қандайдир сирли, ваҳимали туюлар эди. Насиба лампочка остида аллакимнинг шарпасини кўрди. Бошига қийиқчани чамбарак қилиб боғлаб олган, майкачан одам бир қўлида ғишт қолипини қийшиқ ушлаганча, шу томонга қараб турарди. У бир зум тикилиб турди-да, қичқириб юборди:

— Наси!

Насиба эрининг товушини таний олмади. Бу товушда ҳам ҳайрат, ҳам қўрқувга ўхшаш оҳанг бор эди.

Муроджон қолипни ерга улоқтирганча шу томонга югурди. Ўн қадамча югурганидан кейин қаттиқ ҳатлади. Насиба ўртада ариқ борлигини энди идрок этди.

Муроджон югуриб келиб, қўлини олға чўзди. Чамаси Насибанинг елкасидан қучмоқчи бўлди-ю, қўли лойлиги учун тегмади. Насиба эрини ҳеч қачон бунақа аҳволда кўрмаган эди. Қизил қийиқча билан бошини боғлаб олган, эски майкаси, почаси қайтарилган шимлари лой, яланг оёқларида балчиқ қотиб қолган эди.

— Тинчликми? — деди Муроджон унинг кўзига тикилиб. — Кейин анча хотиржам овозда сўради:

— Ким опкелди, Ислом акамми?

Насиба ҳамон ҳайкалдек қотиб турар, рўпарасидаги мана шу одам, лойга беланган мана шу киши эри эканига — Муроджон акаси эканига ҳечам ишонгиси келмасди.

Муроджон унинг кўнглидан кечаётган гапларни пайқади.

— Юринг, — деди қандайдир сокин овозда. — Машина бир соатдан кейин келса битириб қўяй. Лойим қотиб қолади.

У Насибани эргаштириб, ариқ устига ўрнатилган тахта «яккачўп»дан олиб ўтди. Насиба шуурсиз бир тарзда ёнғоқ тагига келди. Дарахт шоҳига илинган лампочка атрофида катта-кичик парвоналар ҳамон муттасил айланарди. Майдонча кафтдек теп-текис бўлиб кетган, нарироқда қуриган ғиштлар девор қилиб таҳлаб қўйилган. Қутидаги шоколаддек тартиб билан қуйилган хом ғиштлар чироқ ёруғида совуқ ялтираб турарди.

— Оз қолди. — Муроджон бир чеккада турган уюмдан кафти билан қолипга қум сепди. Кейин уста доиракашлардек қолипни айлантириб-айлантириб тўкди. Тез-тез юрганча берироқдаги гумбаздек лой олдига келди. Чўнқайиб ўтириб олди-да, лойдан зувала ясаб, қолипга урди. Қолипдан отилиб чиққан лой парчалари майкасига, пешонасига сачраганига парво ҳам қилмади. Ортиқча пойни сидириб ташлади-да, қолипни даст кўтарди. Икки елкасининг бўйни билан туташган ерида чуқурча пайдо бўлиб, томирлари бўртиб кетди. Оғир юкнинг зарбидан яланг оёқ товонлари билан ерни гурс-гурс урганча югургилаб борди-да, қолипни бояги ғиштлар сафига элтди. Пақ этган товуш эшитилди. У қолипни кўтарган эди ғиштлар сафига яна тўрттаси қўшилди.

Насибанинг тили энди калимага келди.

— Тузук, бунақа ҳунарингиз ҳам бор экан. Муроджон қолипни қумга қорар экан, шу томонга қараб жилмайиб қўйди:

— Йигит кишига қирқ ҳунар ҳам оз... — Шундай деди-ю, яна чўнқайиб, лой зувала қила бошлади.

Насиба майдонча ўртасида ҳамон қаққайиб тураркан, бирдан ҳаммасини тушунди. У ҳали эрини кўргандаёқ ниманидир пайқагандай бўлганди-ю, аммо бунчалик тушунмаганди. Энди ҳаммасининг тагига етди. Муроджон нима учун ўзгариб қолганини ҳам, нега ҳар куни «навбатчи» бўлишини, нима учун ярим кечада бурнидан тортса йиқилгудек бўлиб боришини, ҳаммасини тушунди. Нима учун Ислом ака ўзига бундай муомала қилганини, нима учун бу ерга олиб келиб, бир оғиз сўз айтмай ташлаб кетганини... Бу билан нима демоқчи эканлигини — ҳаммасини!

«Мана, келинпошша! Эрингнинг аҳволини кўриб қўй. Сени деб, сенинг орзу ҳавасларинг деб эринг шу ҳунарни қиляпти». Йўқ, Ислом ака буни айтгани йўқ. Аммо...

Қандоқ уят! Қандоқ шармандалик! Хўш, бўлмаса нима қилсин? Ўғрилик қилсинми? Юз эллик сўм маош билан беш минг сўмлик тўй қилган одам нима қилсин?

Орзу-ҳавас эмиш! Умрида бир марта бўладиган тўй эмиш!

Насиба боши ғувиллаб бораётганини, кўнгли беҳузур бўлиб кетаётганини ҳис этар, қулоғи остида ҳамон қолипнинг ора-чора ерга пақ-пақ урилгани эшитилиб турди. Гўё ер юзида шундан бошқа садо йўқдек, шундан бўлак оҳанг қуриб қолгандек.

У оёқларини судрагудек бўлиб борди-да, ёнғоқнинг ғадир-будур танасига суянди. Шунда шамол турдими, ё ўзининг шуури тиниқлашдими, ёнғоқ шохларининг шовиллаши эшитила бошлади. У кўзларини юмди. Негадир тасаввурида яна ўша денгиз шовуллаши жонланди. Ўша ойдин кеча, ўша денгиз, ўша тўлқинлар... Соҳилда Муроджон билан ўтиришибди.

Насиба сесканиб кўзини очди. Йўқ, энди улар денгиз бўйига боришмайди. Ойдин кечада соҳилда ўтиришмайди. Мабодо боришганида ҳам, беадад денгиз сатҳида ой нури ярақлаб турганида ҳам энди бу бошқа денгиз бўлади. Ой ҳам бошқа бўлади. Тўлқинлар ҳам, ҳатто Мурод ҳам. Энди унинг юраги бир текис гурсиллаб уриб, Насибани аллаламайди.

Улар анча нарсага эга бўлишди. Тўй қилишди, ота-онаси хоҳлаганча, Насиба истаганча орзу-ҳавас кўришди. Ҳаммасини таомилдагидек, ўлчови билан қилишди. Ҳаммасини! Қизик устида бир нарсани унутиб қолдиришди. Куёшнинг ўлчови бўладими? Нурнинг вазни-чи? Бахтнинг тарозиси-чи?!

Денгиз эмиш. Ойдин кечалар эмиш! Ана, лойга қўшилиб қолипга тушяпти. Қанча кўп тушса, қарзи шунча камаяди!

Насибанинг кўзларидан тирқираб ёш чиқиб кетди. У ёнғоқнинг ғудур танасига юзини босганча ўкраб юборди.

Бир маҳал Муроджон лойли кафти билан унинг сочини силай бошлади.

— Наси! Нима бўлди сизга, Наси? — деди овози титраб.

Насиба кескин бурилди-ю, эрининг лой ёпишган, заҳ анқиб турган елкасига бошини ташлаганча, унсиз йиғлай бошлади.

Ўткир ҲОШИМОВ.

ЯНВАРЬ ОБ-ҲАВОСИ

Бу йил январда ўртача ойлик ҳарорат нормадан паст — айрим жойларда нормага баравар бўлади. Ой давомида ҳарорат ўзгариб, кечалари 0—5, 5—10, айрим жойларда 11—13 даража совуқ, кундузи 0—5 даража иссиқ ва 0—5 даража совуқ атрофида бўлади. Республиканинг шимолий районлари да 5—10, 10—15, айрим жойларда 16—18 даража совуқ бўлади.

Учинчи декаданинг айрим кунларида ҳарорат кечалари 13—18, кундузи 4—8 даражагача совиши кутилади. Шимолий районларда кечаси 18—25, кундузи 10—15 даража совуқ бўлиб, айрим кунлари эса ҳавонинг бироз исиб кетиши кутилади. Ҳарорат кечаси 0—5, кундузи 5—10, жанубда кечаси 3—8, кундузи 9—14 даражагача иссиқ бўлади.

Намгарчилик миқдори республиканинг шимолий ва марказий районларида нормага яқин ва нормадан ортиқ, қолган жойларда эса нормага яқин ва нормадан кам бўлиши кутилади.

А. ЖДАНОВА,
САРНИГМИнинг синоптик катта инженери.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН, АЗИЗ САНЪАТ ШИНАВАНДАЛАРИ!

ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

1 ЯНВАРЬ СОАТ 13.00 ДА

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, ҚҚАССР халқ артисти

ГУЛШОД ОТАБОЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Мўътабар ЙЎЛДОШЕВА, Шариф СУЛТОНОВ, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Баҳром МАВЛОНОВ;

солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Абдуқодир ЮСУПОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Зуҳра ҒОЗИЕВА, Собир МАҲКАМОВ (оригинал жанр);

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ

«ГЎЗАЛ» ВА «ЎЗБЕКИСТОН ГУЛЛАРИ» АНСАМБЛЛАРИ

«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари—композитор Султон АКБАРОВ.

Музика раҳбари — Туйғун ОТАБОЕВ.

«ЎЗБЕКИСТОН ГУЛЛАРИ» ансамблининг бадиий раҳбари—Ўзбекистон ССР халқ артисти Муҳаммаджон МИРЗАЕВ.

Музика раҳбари — Азиз МУЛЛАХОНОВ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ ва Светлана ТАГИРОВАлар олиб борадилар.

●

2 ЯНВАРЬ СОАТ 12.00 ВА 15.00 да

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ДИЛАФРЎЗ ЖАББОРОВА

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ДИЛБАР ФАЁЗОВА

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати

ҚАРИМА УЗОҚОВА

Солистлар: Ортиқ ОТАЖОНОВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Алижон ҲАСАНОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Нодира АҲМЕДОВА, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Ғуломжон ЁҚУБОВ, Ҳавасхон ИСКАНДАРОВА, Отажон РАЖАБОВ, Саттор ИСЛОМОВ (оригинал жанр), Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Абдуфаттоҳ САИДОВ (интермедия ва юмор).

Октябрь 40 йиллиги фестивали ва Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўригининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ «ДИЛРАБО» АНСАМБЛИ

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари — композитор Мирхалил МАҲМУДОВ.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Сайфиддин ЙЎЛДОШЕВ.

«ДИЛРАБО» ансамблининг бадиий раҳбари — Ўзбекистон халқ артисти Айюб ҚОДИРОВ.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.

Программани — Мавжуда ХОЛДОРОВА ва Ўткир СИДДИҚОВЛАР олиб борадилар.

Филармониянинг бадиий раҳбари — Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, композитор Мирсодиқ ТОЖИЕВ.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан, шанба ва якшанба кунлари соат 10.00 дан сотилмоқда.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/I да Улик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак (12.00), Севилья сартароши (19.00), 2/I да Князь Игорь (12.00), Афсоналар водийси (19.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/I да Она қизим (12.00, 19.30), 2/I да Она қизим (12.00), Хотинимнинг эри (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/I да Кўзингни каттароқ оч (12.00, 16.00), 2/I да Фақат ақл сотилмайди (12.00, 16.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА —Циркда арча. ҚОРБОБОНИНГ ЯНГИ ЙИЛ САРГУЗАШТЛАРИ (10, 13, 16, 19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — Жаҳон бўйлаб 80 кун (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Тахаллуси Лукач — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 14, 16, 18.00), «ВОСТОК», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат билан — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Сиёвуш ҳақида қисса — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Зиддиятли муҳаббат — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Умид — «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00).

Узоқ-яқин йиллар — «ЯНГИОБОД» (кундуз ва кечқурун).

Бормисан, марказий ҳужумчи! — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Қандайдир махлуқ, ҳамда болалар самокати ҳақида (кундузи), Афоня (кечқурун): — «ПИОНЕР».

Балоғатга етмаган ёшлар — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

72 даражали қаҳратон қиш — «ИСКРА» (12, 14, 16, 18, 19.30, 21.00).

Нукининг саргузашти, мультфильмлар тўплами: — «ТИНЧЛИК» (12.30, 15.30, 18.30, 21.00).

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

2, 3, 6, 7, 8 январь соат 19.00 да

МОСКВА МУЗ УСТИДА БАЛЕТ АРТИСТЛАРИНИНГ

Янги йил концертлари

ҚАТНАШАДИЛАР:

Муз устида эркин учиш бўйича жаҳон чемпиони, олимпиада ўйинлари, жаҳон ва Европа биринчиликларининг кўп марта кумуш медали совриндори, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

СЕРГЕЙ ЧЕТВЕРУХИН

Жаҳон студентлари ўйинларининг чемпиони, беш маротаба СССР чемпиони

ВАЛЕРИЙ МЕШКОВ

Бир неча бор СССР кубогининг эгаси

АЛЕКСАНДР БОЙЧУК

РСФСРда хизмат кўрсатган артист

ВЛАДИМИР ЛУЗИН ВОКАЛЬ-ИНСТРУМЕНТАЛ АНСАМБЛИ

●

Институт бошқармасининг структураси ўзгартирилганлиги муносабати билан

МАРКАЗИЙ РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИНИНГ ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лаборатория мудирлари, катта ва кичик илмий ходимлари.

Конкурсда фан кандидатлари ҳамда илмий ишлар ёки ихтироларга эга бўлган бой тажрибали юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс шартларига мувофиқ юборилади.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 9-уй. Телефон: 44-03-94.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — «Будильник». 9.45 — «Музикали киоск». 10.20 — «Билмасвой Қуёшли шаҳарда». (Мультфильм, 2-серия). 10.40 — «Веснухин фантазиялари» (бадиий фильм, 2-серия). 11.45 — «Куба революциясининг 19 йиллигига». 13.00 — «Цирк, цирк, цирк». 14.15 — Фильм-концерт. 15.15 — Бадиий фильм. 17.25 — Халқаро панорама. 17.55 — «1977 йил қўшиқлари». 19.35 — Янгиликлар. 19.45 — «1977 йил қўшиқлари» (давоми). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Хоккей: ВХА «Виннепег ДЖЕТС»—СССР. 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Қорбобо ёш талантлар ҳузурида. 11.20 — Ёш киноҳаваскорлар клуби. 12.20 — «Қиёмиддин меҳмон кутади» (телеминиатюралар). 13.20 — Санъат усталарининг концерти. 14.00 — «Петрушка — чет эллик», «Мистер-твистер» (фильм-спектакллар). 17.00 — Мультфильм. 17.15 — «Оламга саёҳат». 18.15 — «Дил нашидаси». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Қизлар давраси». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Наво» вокаль-чолғу ансамбли ижро этади. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Қизил олма» (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.15 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 7.40 Енгил куйлар. 8.30 — «Янги йилга — янги қўшиқлар». 9.15 — «Табассум». 10.15 — Москва. «С добрим утром!» 12.10— Концерт. 13.00 — Чорвадорлар учун концерт. 13.30 — «Қувноқ сайр». 14.00 — «Якунлар ва режалар». 15.25 — «Янги йил музикали саломи». 16.10— «Таня» (радиоспектакль). 17.40 — «Сизга истакларимиз...» 18.10 — «Латин Америкасида социализм машъали» (суҳбат). 18.25 — Озодлик ороли қўшиқлари. 19.00 — «Ёшлик». 20.20 — Қувноқ тароналар. 21.00 — «Қўшиқ — менинг орзуим». 22.00 — «Табассум». 23.00 — «Янги йил кечаси». 00.02 — «Янги йил кечаси» (давоми).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.
Р. 03815. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 1.